

F B A

**AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

I N F O R M A C I J A

**O BANKARSKOM SISTEMU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
31. 03. 2007.**

Sarajevo, maj/svibanj 2007.

Agencija za bankarstvo Federacije BiH, kao regulatorna institucija koja obavlja superviziju (nadzor) banaka, sačinila je Informaciju o bankarskom sistemu Federacije BiH (stanje 31. marta 2007. godine) na osnovu izvještaja banaka, te ostalih informacija i podataka koje su banke dostavile. Obuhvaćeni su i rezultati i podaci do kojih se došlo kontrolama na licu mjesta (on site) i analizama u Agenciji (off site finansijske analize).

I.	U V O D	1
II.	POSLOVNE PERFORMANSE BANAKA U FEDERACIJI BIH	2
	1. STRUKTURA BANKARSKOG SEKTORA	
	1.1. Status, broj i poslovna mreža	2
	1.2. Struktura vlasništva	2
	1.3. Kadrovi	5
	2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	
	2.1. Bilans stanja	7
	2.1.1. Obaveze	11
	2.1.2. Kapital – snaga i adekvatnost	14
	2.1.3. Aktiva i kvalitet aktive	17
	2.2. Profitabilnost	22
	2.3. Likvidnost	27
	2.4. Devizni rizik	31
III.	Z A K L J U Č A K	33
	P R I L O Z I	

I. UVOD

U prva tri mjeseca 2007. godine bankarski sektor u Federaciji BiH je zadržao pozitivne trendove umjerenog rasta i razvoja iz prethodnog perioda, te daljeg jačanja njegove sigurnosti i stabilnosti. Za razliku od uporednih perioda prethodne dvije godine, kada je ostvaren nešto niži i relativni i apsolutni rast bilansne sume i najvažnijih bilansnih pozicija u izvorima i aktivni, ukupna bilansna suma u prvom kvartalu 2007. godine imala je rast od 6% ili 652 miliona KM, tako da je sa 31. 03. 2007. godine dostigla iznos od 12,15 milijardi KM. Na četiri najveće banke u sistemu odnosi se 53% ili 348 miliona KM od ukupno ostvarenog rasta. U izvorima depozitni potencijal je imao rast od 5% ili 452 miliona KM, uzeti krediti 7% ili 100 miliona KM, dok je kapital povećan za 5% ili 64 miliona KM.

S druge strane, u aktivni novčana sredstva su povećana za 5% ili 217 miliona KM, a krediti za 7% ili 456 miliona KM. Treba istaći da su banke u Federaciji BiH u tri mjeseca 2007. godine najviše kreditirale privatna preduzeća i plasmani ovom sektoru su u odnosu na kraj 2006. godine povećani za 7% ili 222 miliona KM, dok su krediti stanovništvu imali rast od 6% ili 214 miliona KM.

Struktura aktive i pasive, odnosno učešće najznačajnijih bilansnih kategorija neznatno se promijenila. Iako je već duži period prisutan lagani trend smanjenja učešća, depoziti su, s iznosom od 8,8 milijardi KM i učešćem od 72,7%, i dalje dominantan i primaran izvor finansiranja u najvećem broju banaka. U okviru depozita, posebno treba istaći rast štednje koja je posmatranom periodu povećana za 5% ili 180 miliona KM i na kraju prvog kvartala dostigla iznos od 3,5 milijardi KM, što je rezultat i potvrda daljeg jačanja povjerenja u bankarski sistem.

Pokazatelji uspješnosti poslovanja banaka u prvom kvartalu su zadovoljavajući, na nivou sistema ostvarena je dobit od 55 miliona KM, što je značajno povećanje od 92,6% ili 29 miliona KM u odnosu na isti period 2006. godine. Dobit u iznosu od 56,3 miliona KM ostvarilo je 18 banaka, dok je pet banaka poslovalo s gubitkom u ukupnom iznosu od 1,2 miliona KM.

Visok iznos ostvarene dobiti uticao je na poboljšanje dva najznačajnija indikatora profitabilnosti: ROAA (povrat na prosječnu aktivu) i ROAE (povrat na prosječan dionički kapital), koji su sa 31. 03. 2007. godine iznosili 1,85% i 24,37%, što je bolje od iskustvenih standarda.

U pogledu vlasničke strukture zabilježene su dvije promjene: jedna banka je nakon izvršene dokapitalizacije promijenila vlasničku strukturu i prešla iz grupe banaka s većinskim državnim kapitalom u banke s većinskim privatnim domaćim kapitalom, dok je druga banka, po osnovu prometa dionica između rezidenata i nerezidenata, postala banka s većinskim stranim kapitalom. To je dovelo do povećanja tržišnog udjela 15 banaka s većinskim stranim kapitalom sa 93% na 94%, državne banke imaju udjel od 3,3%, a najmanji tržišni udjel (2,7%) imaju banke u većinskom vlasništvu rezidenata (domaći privatni kapital).

Četiri najveće banke (s aktivom između 1,3 milijarde KM i 3,2 milijarde KM) „drže“ 68,2% ukupne bankarske aktive, dok sedam banaka s aktivom manjom od 100 miliona KM ima tržišni udjel od svega 3%.

Stopa kapitaliziranosti i snaga i adekvatnost kapitala su i dalje jedan od ključnih segmenata poslovanja većine banaka u sistemu, posebno najvećih banaka, kod kojih su stope adekvatnosti kapitala neznatno veće od zakonom propisane minimalne (12%). Kapitalno jačanje velikih banaka iz eksternih izvora biće i dalje njihov prioritetan zadatak, naročito zbog evidentnog trenda rasta rizične aktive i koncentracija-velikih izloženosti kreditnom riziku i u vezi s tim, veoma često nedovoljnog ili neadekvatnog instrumenta osiguranja, što s jedne strane, ove banke izlaže prekomjernom riziku, a s druge strane, ulaskom u nedozvoljene koncentracije, dolazi do kršenja propisanih ograničenja i neusklađenosti sa zakonom.

II. POSLOVNE PERFORMANSE BANAKA U FEDERACIJI BIH

1. STRUKTURA BANKARSKOG SEKTORA

1.1. Status, broj i poslovna mreža

Na dan 31. 03. 2007. godine u Federaciji BiH bankarsku dozvolu imale su 23 banke. Broj banaka je isti u odnosu na 31. 12. 2006. godine.

Privremenu upravu na dan 31. 03. 2007. godine imale su četiri banke (UNA banka d.d. Bihać, Hercegovačka banka d.d. Mostar, Poštanska banka BiH d.d. Sarajevo i Privredna banka d.d. Sarajevo).

U prvom kvartalu 2007. godine banke su nastavile sa širenjem mreže svojih organizacionih dijelova. Banke iz Federacije BiH otvorile su 20 novih organizacionih dijelova i to 16 u Federaciji BiH, tri u Republici Srpskoj i jednu u Brčko Distriktu. U odnosu na 31. 12. 2006. godine kada su banke imale 492 organizaciona dijela, to predstavlja porast od 4,1%.

Sa 31. 03. 2007. godine sedam banaka iz Federacije BiH imale su 37 organizacionih dijelova u Republici Srpskoj, a 11 banaka je imalo 13 organizacionih dijelova u Brčko Distriktu. Pet banaka iz Republike Srpske imale su 18 organizacionih dijelova u Federaciji BiH (jedan organizacioni dio jedne banke iz RS u F BiH zatvoren).

Dozvolu za obavljanje međubankarskih transakcija u unutrašnjem platnom prometu 31. 03. 2007. godine imale su sve banke, a osigurane depozite imalo je 15 banaka.

1.2. Struktura vlasništva

Struktura vlasništva nad bankama¹ sa 31. 03. 2007. godine ocjenjena na osnovu raspoloživih informacija i uvida u samim bankama² je sljedeća:

- U privatnom i pretežno privatnom vlasništvu 19 banaka (83%)
- U državnom i pretežno državnom vlasništvu³ 5 banaka (17%)

Struktura vlasništva može se promatrati i s aspekta finansijskih pokazatelja, odnosno prema vrijednosti ukupnog kapitala⁴.

¹ Kriterij podjele banaka po vrsti vlasništva je vlasništvo na dioničkom kapitalu banaka.

² Na osnovu dobijenih dokumenata, kao i registracija kod nadležnih institucija svih promjena u kapitalu i dioničarima banaka, došlo se do strukture vlasništva na kapitalu banaka u FBiH sa 31.03.2007.godine.

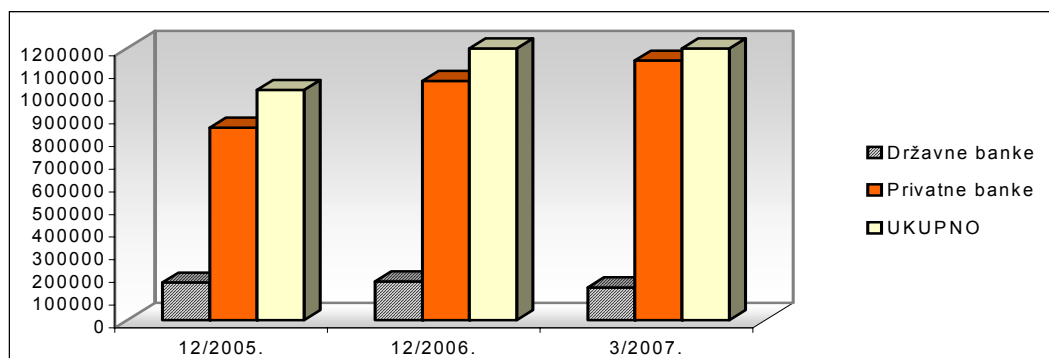
³ Državno vlasništvo se odnosi na domaći državni kapital BiH.

Tabela 1 : Struktura vlasništva prema ukupnom kapitalu

-u 000 KM-

BANKE	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEKS	
	1	2	3	4	5	6	3/2	4/3
Državne banke	166.494	16%	171.919	14%	145.353	11%	103	85
Privatne banke	850.223	84%	1.056.174	86%	1.146.124	89%	124	109
U K U P N O	1.016.717	100%	1.228.093	100%	1.291.477	100%	121	105

Grafikon 1: Pregled strukture vlasništva (ukupan kapital)

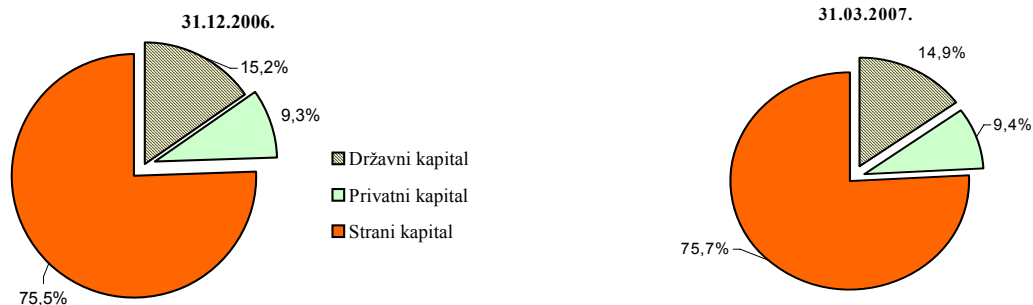
Analizom učešća državnog, privatnog i stranog kapitala u dioničkom kapitalu banaka dobije se detaljnija slika o strukturi vlasništva kapitala banaka u Federaciji BiH.

Tabela 2 : Struktura vlasništva prema učešću državnog, privatnog i stranog kapitala

- u 000 KM-

DIONIČKI KAPITAL	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEX	
	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	5/3	7/5
1	3	4	5	6	7	8	9	10
Državni kapital	135.344	16,9	135.019	15,2	135.019	14,9	100	100
Privatni kapital (rezidenti)	103.026	12,9	83.077	9,3	85.052	9,4	81	102
Strani kapital (nerezidenti)	561.117	70,2	670.695	75,5	683.469	75,7	120	102
U K U P N O	799.487	100,0	888.791	100,0	903.540	100,0	111	102

Grafikon 2: Struktura vlasništva (dionički kapital)

⁴ Iz bilansa stanja po shemi FBA: dionički kapital, emisioni ažio, neraspoređena dobit i rezerve, i ostali kapital (finansijski rezultat tekućeg perioda).

Analiza vlasničke strukture banaka s aspekta dioničkog kapitala najizrazitije pokazuje promjene i trendove u bankarskom sistemu FBiH, i to u segmentu promjene strukture vlasništva.

Udio državnog u ukupnom dioničkom kapitalu banaka sa 31. 03. 2007. godine iznosi 14,9 % i manji je za 0,3 procentna poena u odnosu na 31. 12. 2006. godine.

U odnosu na kraj 2006. godine učešće privatnog kapitala (rezidenata) u ukupnom dioničkom kapitalu bankarskog sektora povećano je sa 9,3% na 9,4%, kao rezultat sljedećeg: prodaja dionica nerezidenata domaćim kupcima (rezidentima) u ukupnom iznosu od cca 3,3 miliona KM (kod četiri banke), zatim prodaja dionica u vlasništvu rezidenata stranim investitorima u iznosu cca 5,5 miliona KM (kod tri banke), te kupovini dionica iz dokapitalizacije kod jedne banke u iznosu od 4,2 miliona KM od strane domaćih kupaca, nakon čega je promijenjena vlasnička struktura ove banke (s većinskim državnim kapitalom u banku s većinskim privatnim domaćim kapitalom). Učešće stranog kapitala je povećano sa 75,5% na 75,7%. Rast učešća stranog kapitala od 0,2 procentna poena je iz sljedećih razloga: izvršenih dokapitalizacija u iznosu od 10,6 miliona KM⁵ kod dvije banke (jedna u stranom vlasništvu i jedna u vlasništvu rezidenata) i naprijed navedenim prometom dionica između rezidenata i nerezidenata u sedam banaka (neto efekat na strani kapital je povećanje za 2,2 miliona KM), što je rezultiralo promjenom vlasničke strukture kod jedne banke i prelazak u banke s većinskim stranim kapitalom.

Promjene u vlasničkoj strukturi su se odrazile i na učešće, odnosno tržišne udjele i poziciju banaka grupiranih prema kriterijumu većinskog vlasništva na dioničkom kapitalu. Tržišni udjel banaka u većinskom stranom vlasništvu se povećao za jedan procentni poen i sa 31. 03. 2007. godine iznosio je 94,0%. Tržišni udjel banaka s većinskim domaćim privatnim kapitalom iznosio je 2,7%, što je za 0,2 procentna poena manje nego na kraju 2006. godine. Udio državnog kapitala također se smanjio sa 4,1% na 3,3% sa 31. 03. 2007. godine.

U funkciji što jačeg tržišnog pozicioniranja odvijali su se i integracijski procesi u prethodnim periodima, a koji su rezultirali koncentracijom u bankarskom sektoru kroz okrupnjavanje najvećih banaka, smanjenjem broja banaka, te zaoštavanjem konkurencije. U narednom periodu, odnosno do kraja 2007. godine očekuje se realizacija još dva integracijska procesa, što će dovesti, s jedne strane, do smanjenja broja banaka za dvije, a s druge strane jačanja njihovih ishodnih banaka i daljih koncentracija u bankarskom sektoru u Federaciji BiH.

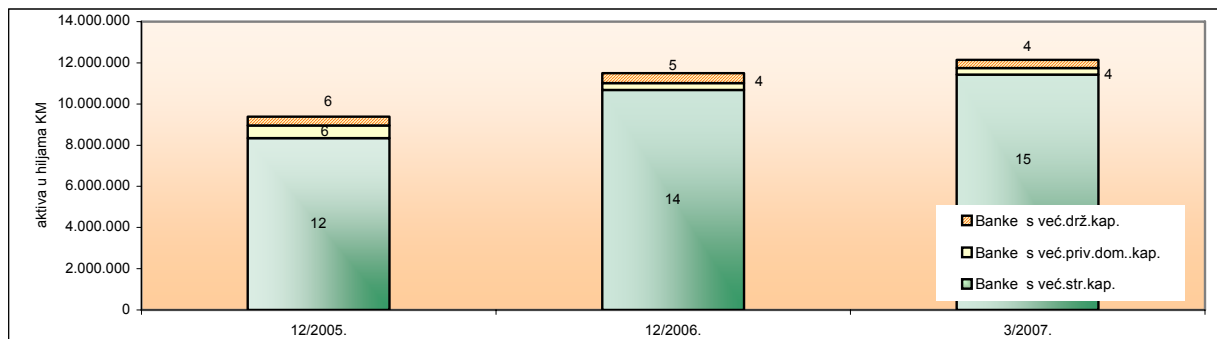
Tabela 3 : Tržišni udjeli banaka prema vrsti vlasništva⁶

- u %-

BANKE	31.12.2005.			31.12.2006.			31.03.2007.		
	Broj banaka	Učešće u ukup. kapit.	Učešće u ukup. aktivi	Broj banaka	Učešće u ukup. kapit.	Učešće u ukup. aktivi	Broj banaka	Učešće u ukup. kapit.	Učešće u ukup. aktivi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Banke s većinskim državnim kapitalom	6	16,4	4,5	5	14,0	4,1	4	11,3	3,3
Banke s većinskim privatnim domaćim kap.	6	8,0	6,5	4	3,7	2,9	4	4,3	2,7
Banke s većinskim stranim kapitalom	12	75,6	89,0	14	82,3	93,0	15	84,4	94,0
UKUPNO	24	100,0	100,0	23	100,0	100,0	23	100,0	100,0

⁵ Iznos koji se odnosi na nerezidente (ukupna dokapitalizacija u dvije banke je iznosila 14,7 miliona KM).

⁶ Prema većinskom kapitalu (učešće veće od 50%).

Grafikon 3: Tržišni udjeli prema vrsti vlasništva

1.3. Kadrovi

U bankama FBiH na dan 31. 03. 2007. godine bilo je zaposlenih ukupno 6.833 radnika, od toga u bankama s većinskim državnim kapitalom 6%, a u privatnim bankama 94%.

Tabela 4: Zaposleni u bankama FBiH

BANKA	BROJ ZAPOSLENIH				INDEKS	
	31.12.2005.		31.12.2006.		3:2	4:3
1	2	3	4	5	6	
Državne banke	475	8%	423	6%	89	95
Privatne banke	5.540	92%	6.183	94%	112	104
UKUPNO	6.015	100%	6.606	100%	110	103
Broj banaka	24		23		23	

U prvom kvartalu 2007. godine broj zaposlenih je povećan za 3% ili 227 radnika, i to u privatnim bankama.

Tabela 5: Kvalifikaciona struktura zaposlenih

STEPEN STRUČNE SPREME	BROJ ZAPOSLENIH				INDEKS			
	31.12.2005.		31.12.2006.		4:2	6:4		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Visoka stručna sprema	2.165	36,0%	2.408	36,5%	2.507	36,7%	111	104
Viša stručna sprema	642	10,7%	714	10,8%	743	10,9%	111	104
Srednja stručna sprema	3.102	51,6%	3.391	51,3%	3.491	51,1%	109	103
Ostali	106	1,7%	93	1,4%	92	1,3%	88	99
UKUPNO	6.015	100%	6.606	100,0%	6.833	100,0%	110	103

Jedan od pokazatelja koji utiče na ocjenu performansi pojedinačne banke i bankarskog sistema je efikasnost zaposlenih, iskazan kao omjer aktive i broja zaposlenih, odnosno iznos aktive po zaposlenom. Veći omjer je pokazatelj bolje efikasnosti poslovanja i banke i ukupnog sistema.

Tabela 6 : Aktiva po zaposlenom

BANKE	31.12.2005.			31.12.2006.			31.03.2007.		
	Broj zaposl.	Aktiva (000 KM)	Aktiva po zaposl.	Broj zaposl.	Aktiva (000 KM)	Aktiva po zaposl.	Broj zaposl.	Aktiva (000 KM)	Aktiva po zaposl.
Državne	475	422.680	890	423	475.618	1.124	402	398.521	991
Privatne	5.540	8.956.027	1.617	6.183	11.023.562	1.783	6.431	11.752.414	1.827
UKUPNO	6.015	9.378.707	1.559	6.606	11.499.180	1.741	6.833	12.150.935	1.778

Na kraju prvog kvartala 2007. godine na nivou bankarskog sistema na svakog zaposlenog je dolazilo 1,78 miliona KM aktive. Ovaj pokazatelj je znatno bolji kod sektora privatnih banaka, što je i očekivano s obzirom na stagniranje ili smanjenje obima poslovanja državnih banaka i u vezi s tim prevelikog broja zaposlenih.

Tabela 7 : Aktiva po zaposlenom po grupama

Aktiva (000 KM)	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.
	Broj banaka	Broj banaka	Broj banaka
Do 500	5	5	5
500 do 1.000	7	7	7
1.000 do 1.500	3	3	3
1.500 do 2.000	3	1	1
Preko 2.000	6	7	7
UKUPNO	24	23	23

Analitički pokazatelji za pojedinačne banke kreću se u rasponu od 336 hiljada KM do 3,4 miliona KM aktive po zaposlenom. Osam banaka ima ovaj pokazatelj bolji od istog za bankarski sektor, a kod četiri najveće banke u sistemu prelazi iznos od 2,3 miliona KM. Na kraju, može se reći da su banke učinile značajne pomake na poboljšanju kvaliteta i unapređenju uvjeta u kojima servisiraju svoje komitente, pravna i fizička lica, kao i uvjeta pod kojima plasiraju sredstva klijentima.

2. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA BANAKA

Kontrola banaka putem izvještaja obavlja se korištenjem izvještaja propisanih od strane FBA i izvještaja drugih institucija, koji čine bazu podataka utemeljenu na tri izvora:

1. informacije o bilansu stanja za sve banke koji se dostavlja mjesečno, sa dodatnim prilogima tromjesečno, koji sadrže detaljnije informacije o novčanim sredstvima, kreditima, depozitima i vanbilansnim stavkama, te osnovne statističke podatke,
2. informacije o solventnosti banaka, podaci o kapitalu i adekvatnosti kapitala, klasifikaciji aktive, koncentracijama određenih vrsta rizika, poziciji likvidnosti, izloženosti deviznom riziku, a na osnovi propisanih izvještaja od strane FBA (tromjesečno),
3. informacije o rezultatima poslovanja banaka (bilans uspjeha po shemi FBA) i izvještaji o novčanim tokovima, koji se dostavljaju FBA tromjesečno.

Osim navedenih standardiziranih izvještaja, bazu podataka čine i informacije dobijene na osnovu dodatnih izvještajnih zahtjeva postavljenih od strane FBA, u cilju što kvalitetnijeg praćenja i analize poslovanja banaka u Federaciji, zatim izvještaji o reviziji finansijskih izvještaja banaka urađeni od strane neovisnog revizora, kao i svi ostali podaci relevantni za ocjenu performansi svake pojedinačne banke i bankarskog sistema u cjelini.

U skladu sa odredbama Zakona o početnom bilansu stanja banaka, banke sa većinskim državnim kapitalom obavezne su izvještavati FBA na bazi "punog" bilansa stanja raščlanjenog na: pasivni, neutralni i aktivni podbilans. U cilju dobivanja realnih pokazatelja poslovanja banaka u Federaciji BiH u nastavku će se analiza bankarskog sistema temeljiti na pokazateljima iz aktivnog podbilansa banaka s većinskim državnim kapitalom⁷.

2.1. Bilans stanja

Ukupna bilansna suma banaka u Federaciji BiH, prema dostavljenim bilansima stanja na dan 31. 03. 2007. godine, iznosila je 12,15 milijardi KM, što je za 6% ili 652 miliona KM više u odnosu na kraj 2006. godine. Ako se analiziraju isti periodi u prethodne dvije godine, evidentno je da je stopa rasta u svakom periodu duplo veća (u prvom kvartalu 2005. godine 2%, 2006. godine 4%), što je pokazatelj kontinuiranog i stabilnog rasta bankarskog sektora.

Tabela 8 : *Bilans stanja*

O P I S	IZNOS (u 000 KM)			INDEKS	
	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.	3/2	4/3
1	2	3	4	5	6
A K T I V A (I M O V I N A) :					
Novčana sredstva	3.533.700	4.287.723	4.504.341	121	105
Vrijednosni papiri ⁸	20.010	45.922	62.109	229	135
Plasmani drugim bankama	68.811	105.390	83.981	153	80
Kreditni	5.545.077	6.820.154	7.275.746	123	107
Rezerve za kreditne gubitke (RKG)	260.155	287.561	302.630	111	105
Kreditni- neto (kreditni minus RKG)	5.284.922	6.532.593	6.973.116	124	107
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	306.637	341.671	345.996	111	101
Ostala aktiva	164.628	185.881	181.392	113	98
UKUPNA AKTIVA	9.378.708	11.499.180	12.150.935	123	106
P A S I V A :					
O B A V E Z E					
Depoziti	6.864.048	8.379.322	8.831.096	122	105
Uzete pozajmice od drugih banaka	2.912	2.890	2.910	99	101
Obaveze po uzetim kreditima	1.152.910	1.420.944	1.521.098	123	107
Ostale obaveze	342.121	467.931	504.354	134	108
K A P I T A L					
Kapital	1.016.717	1.228.093	1.291.477	121	105
UKUPNO PASIVA (OBAVEZE I KAPITAL)	9.378.708	11.499.180	12.150.935	123	106

Tabela 9 : *Aktiva banaka prema vlasničkoj strukturi*

BANKE	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEKS	
							3/2	4/3
1	2		3		4		5	6
Državne banke	422.680	5%	475.618	4%	398.521	3%	113	84
Privatne banke	8.956.028	95%	11.023.562	96%	11.752.414	97%	123	107
U K U P N O	9.378.708	100%	11.499.180	100 %	12.150.935	100%	123	106

⁷ Neke od državnih banaka u "punom bilansu" iskazuju pasivne i neutralne stavke, koje će po izvršenju programa privatizacije preuzeti država. Sa 31.03.2007. godine ove stavke su iznosile 637 miliona KM.

⁸ Vrijednosni papiri za trgovanje i v.p. koji se drže do dospeljeća.

U prvom kvartalu 2007. godine kod sektora državnih banaka došlo je do pada bilansne sume za 16% i posljedično učešća na svega 3%, kao rezultat promjene vlasničke strukture kod jedne banke, koja je, nakon izvršene dokapitalizacije, prešla u grupu banaka s većinskim privatnim kapitalom.

Analitički podaci po bankama pokazuju da je u posmatranom periodu kod četiri banke aktiva neznatno smanjena, a većina banaka (17) ostvarila je rast aktive do 10%. Samo dvije banke imale su nešto veće stope rasta bilansne sume (14%, odnosno 30%).

Stopa rasta aktive četiri najveće banke iznosila je između 3,9% i 4,7%, a na ove banke se odnosi 53% ili 348 miliona KM od ukupnog rasta bilansne sume bankarskog sektora.

Ako se bankarski sistem analizira s aspekta veličine aktive i određenih grupa u okviru toga, desile su se manje promjene u broju banaka i učešća pojedinih grupa, kao rezultat rasta aktive većine banaka.

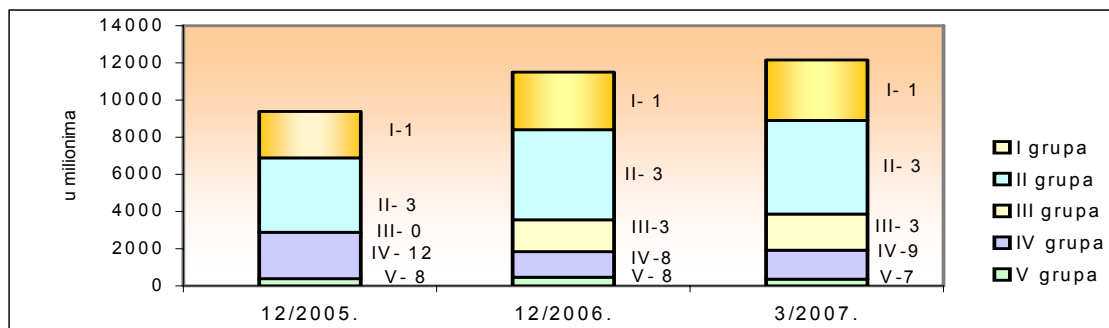
U prve tri grupe banaka broj je ostao nepromijenjen, dok je učešće I (jedna banka) i II (tri banke) grupe u odnosu na kraj 2006. godine smanjeno za 0,2, odnosno 0,6 procentnih poena, tako je učešće četiri najveće banke na kraju prvog kvartala 2007. godine iznosilo 68,2%. Treća grupa banaka (aktiva između 0,5 i jedne milijarde KM) povećala je učešće sa 15% na 15,9%. Jedina promjena u broju banaka je u IV grupi, koja je povećana za jednu banku, odnosno prelaskom te banke iz V grupe, što je dovelo i do promjene učešća za jedan procentni poen u ove dvije grupe.

U sljedećoj tabeli daje se pregled iznosa i učešća pojedinih grupa banaka⁹ u ukupnoj aktivni kroz periode (iznosi su u milionima KM):

Tabela 10: Učešće pojedinih grupa banaka u ukupnoj aktivni kroz periode

IZNOS AKTIVE	31.12.2005.			31.12.2006.			31.03.2007.		
	Iznos	Učešće %	Broj banaka	Iznos	Učešće %	Broj banaka	Iznos	Učešće %	Broj banaka
I- Preko 2.000	2.495	26,6	1	3.098	26,9	1	3.243	26,7	1
II- 1000 do 2000	3.996	42,6	3	4.836	42,1	3	5.040	41,5	3
III- 500 do 1000	0	0,0	0	1.723	15,0	3	1.936	15,9	3
IV- 100 do 500	2.504	26,7	12	1.382	12,0	8	1.564	12,9	9
V- Ispod 100	384	4,1	8	460	4,0	8	368	3,0	7
UKUPNO	9.379	100,0	24	11.499	100,0	23	12.151	100,0	23

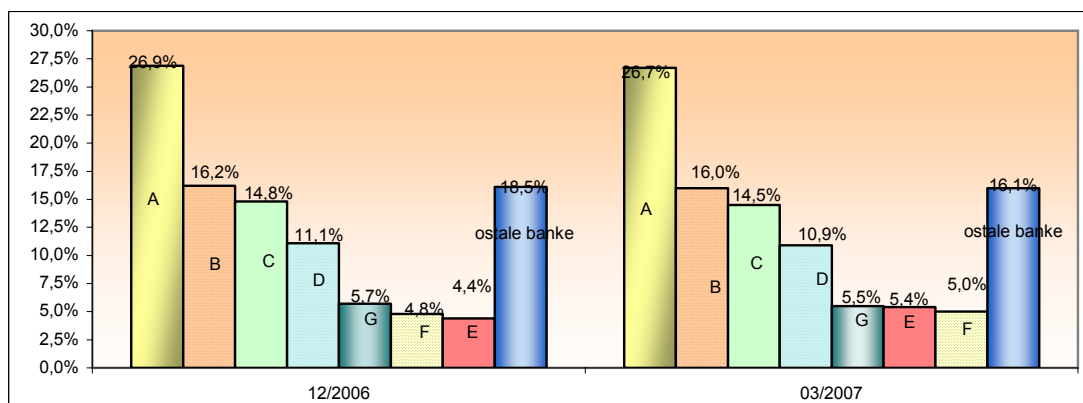
Grafikon 4 : Učešće pojedinih grupa banaka u ukupnoj aktivni kroz periode

⁹ Banke su podijeljene u pet grupa zavisno od veličine aktive.

U sljedećem grafikonu data je struktura i trend učešća sedam najvećih banaka¹⁰ u bankarskom sistemu u Federaciji BiH :

Grafikon 5 : Učešće sedam najvećih banaka u ukupnoj aktivi

Rast bilansne sume u izvorima je najviše finansiran rastom depozita (za 5% ili 452 miliona KM), zatim uzetih kredita (za 7% ili 100 miliona KM) i kapitala (za 5% ili 64 miliona KM).

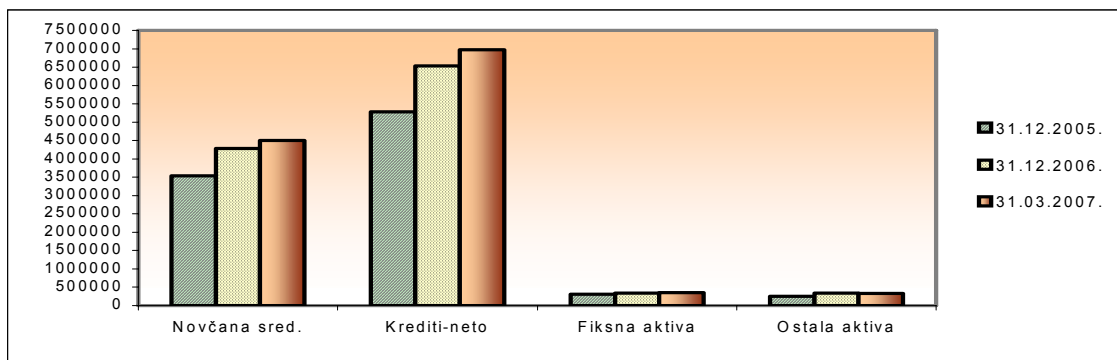
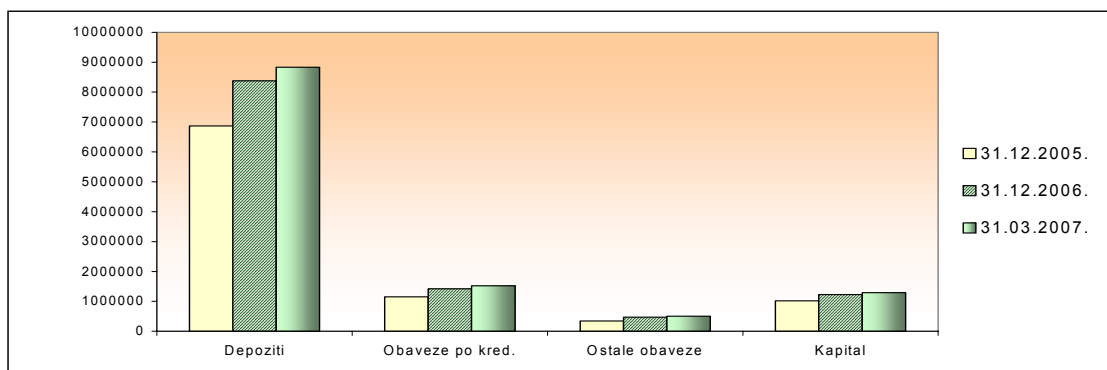
U aktivi novčana sredstva su veća za 5% ili 217 miliona KM, a krediti za 7% ili 456 miliona KM.

U sljedećoj tabeli i grafikonima data je struktura najznačajnijih pozicija bilansa banaka.

Tabela 11 : Struktura bilansa banaka

O P I S	- u % -		
	UČEŠĆE		
	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.
AKTIVA (IMOVINA):			
Novčana sredstva	37,7	37,3	37,1
Vrijednosni papiri	0,2	0,4	0,5
Plasmani drugim bankama	0,7	0,9	0,7
Kredit	59,1	59,3	59,9
Rezerve za kreditne gubitke (RKG)	2,8	2,5	2,5
Kredit- neto (kredit minus RKG)	56,3	56,8	57,4
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	3,3	3,0	2,8
Ostala aktiva	1,8	1,6	1,5
UKUPNO AKTIVA	100,0	100,0	100,0
PASIVA:			
OBAVEZE			
Depoziti	73,2	72,9	72,7
Uzete pozajmice od drugih banaka	0,0	0,0	0,0
Obaveze po uzetim kreditima	12,3	12,3	12,5
Ostale obaveze	3,7	4,1	4,2
KAPITAL			
Kapital	10,8	10,7	10,6
UKUPNO PASIVA (OBAVEZE I KAPITAL)	100,0	100,0	100,0

¹⁰ Banke su označene slovnim oznakama A do G.

Grafikon 6 : *Struktura aktive bilansa banaka***Grafikon 7 :** *Struktura pasive bilansa banaka*

U strukturi pasive bilansa banaka s aspekta najvažnijih bilansnih kategorija nastavljen je trend iz prethodnih perioda, odnosno laganog pada učešća depozita i rasta kreditnih obaveza.

Ista konstatacija se može navesti i za promjene u strukturi aktive, s napomenom da je u posmatranom periodu učešće kredita povećano za 0,6 procentnih poena, kao rezultat nešto veće stope rasta u odnosu i na prethodne godine i uporedne periode. To je uticalo na smanjenje učešća novčanih sredstava za 0,2 procentna poena (sa 37,3% na 37,1%).

Tabela 12 : *Novčana sredstva banaka*

NOVČANA SREDSTVA	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEX	
	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gotov novac	231.874	6,6	241.561	5,6	214.805	4,8	104	89
RR kod CB BiH	1.679.194	47,5	2.258.035	52,7	2.394.236	53,1	134	106
Računi kod depoz.inst.u BiH	24.241	0,7	21.354	0,5	21.352	0,5	88	100
Računi kod depoz.inst.u inostr.	1.596.932	45,2	1.765.731	41,2	1.872.939	41,6	111	106
Novč. sred. u procesu naplate	1.459	0,0	1.042	0,0	1.009	0,0	71	97
UKUPNO	3.533.700	100,0	4.287.723	100,0	4.504.341	100,0	121	105

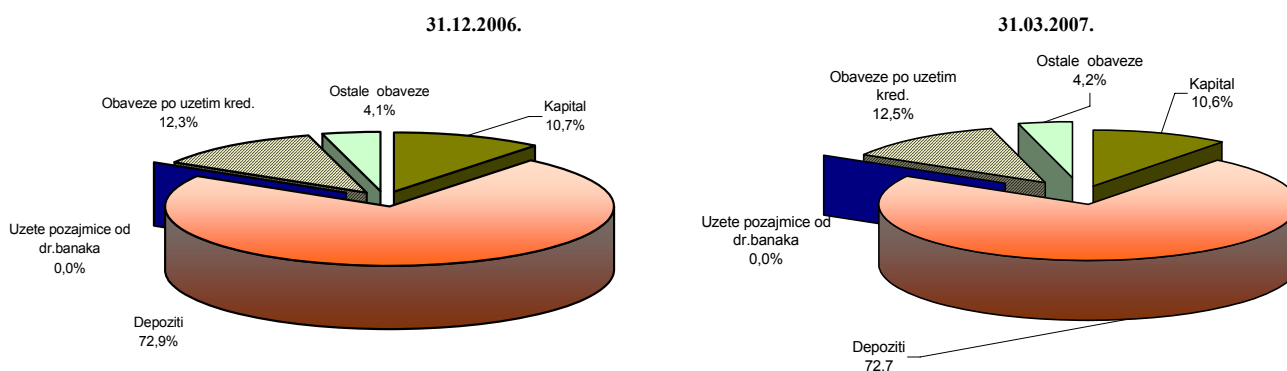
U prvom kvartalu 2007. godine novčana sredstva banaka u Federaciji BiH na računima rezervi kod Centralne banke BiH povećana su za 6% i sa 31. 03. 2007. godine iznosila su 2,4 milijarde KM ili 53,1% ukupnih novčanih sredstava, što je za 0,4 procentna poena više u odnosu na kraj 2006. godine. Na računima kod depozitnih institucija u inostranstvu banke su držale 1,9 milijardi KM (najveći dio u EURO) ili 41,6% ukupnih novčanih sredstava (na kraju 2006. godine 41,2%). Novčana sredstva koje banke drže kao gotov novac u trezoru i blagajnama, iznosila su sa 31. 03. 2007. godine 215 miliona KM ili 4,8% ukupnih novčanih sredstava, a u odnosu na kraj 2006. godine to je manje za 11%, dok je učešće manje za 0,8 procentnih poena.

Promjena valutne strukture novčanih sredstava u smislu daljeg rasta učešća domaće valute je nastavljena i u posmatranom periodu, odnosno učešće domaće valute je povećano sa 56,4% na 56,6% i za istu promjenu smanjeno učešće sredstava u stranoj valuti.

2. 1. 1. Obaveze

Struktura pasive (obaveze i kapital) u bilansu stanja banaka sa 31. 03. 2007. godine daje se u sljedećem grafikonu:

Grafikon 8 : Struktura pasive banaka

Depozitni potencijal sa iznosom od 8,8 milijardi KM i učešćem od 72,7% je i dalje najznačajniji izvor finansiranja banaka u Federaciji BiH, iako je nastavljen lagani trend smanjenja njihovog učešća (u prvom kvartalu 2007. godine za 0,2 procentna poena). Drugi značajan izvor finansiranja su kreditna sredstva, a zaduženje banaka je u prvom kvartalu povećano za 100 miliona KM ili 7%. Ove obaveze s iznosom od 1,5 milijardi KM dostigle su učešće u pasivi od 12,5% (0,2 procentna poena više nego na kraju 2006. godine). Kapital je, kao i depoziti, imao porast od 5% i sa 31. 03. 2007. godine dostigao iznos od 1,3 milijarde KM i učešće od 10,6%.

Sa 31.03.2007. godine najveće obaveze banke su imale prema sljedećim kreditorima (šest od ukupno 57) na koje se odnosi 73% ukupnih kreditnih obaveza: Raiffeisen Zentralbank Osterreich A.G. (RZB), OEWAG Wien, European Investment Bank (EIB), European fund for Southeast Europe (EFSE), Bank Polska OPIEKI i International Finance Corporation (IFC).

Depoziti su u tri mjeseca 2007. godine povećani za 452 miliona KM ili 5%. Kao i u prethodnim periodima, povećanje se najvećim dijelom odnosi na sektor privatnih banaka.

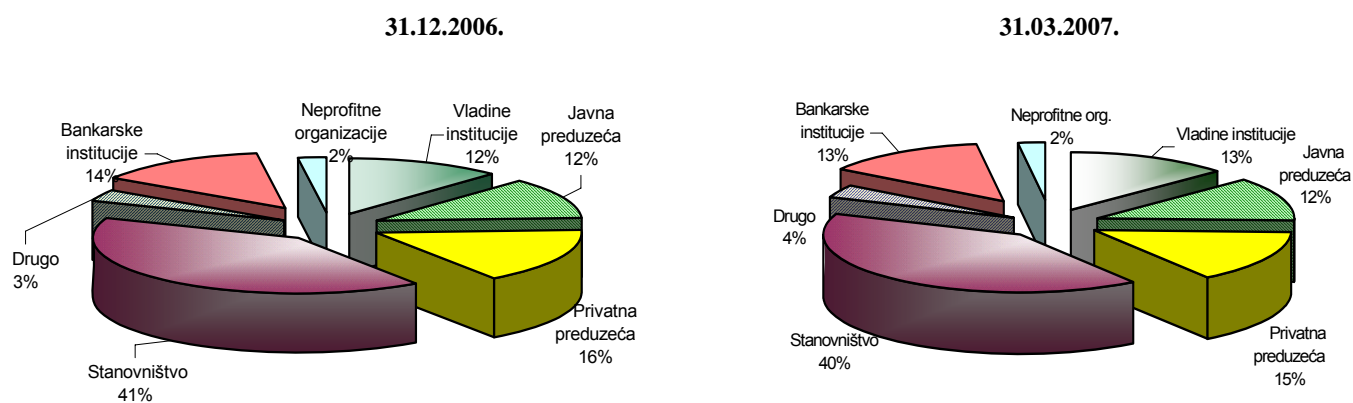
Prema dostavljenim podacima banaka, od ukupnog iznosa depozita sa 31. 03. 2007. godine samo 4,5% se odnosi na depozite prikupljene u organizacionim dijelovima banaka iz Federacije BiH u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

Tabela 13 : Sektorska struktura depozita¹¹

- u 000 KM-

SEKTORI	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEX	
	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vladine institucije	733.881	10,7	1.033.902	12,3	1.164.617	13,2	141	113
Javna preduzeća	806.321	11,7	996.110	11,9	1.086.692	12,3	124	109
Privatna preduzeća i druš.	1.066.022	15,5	1.342.538	16,0	1.296.950	14,7	126	97
Neprofitne organizacije	169.005	2,5	193.009	2,3	189.803	2,1	114	98
Bankarske institucije	1.102.161	16,1	1.136.450	13,6	1.180.724	13,4	103	104
Građani	2.717.081	39,6	3.403.443	40,6	3.587.463	40,6	125	105
Ostalo	269.577	3,9	273.870	3,3	324.847	3,7	102	119
UKUPNO	6.864.048	100,0	8.379.322	100,0	8.831.096	100,0	122	105

Grafikon 9 : Sektorska struktura depozita

Analizirajući po sektorima, u prvom kvartalu 2007. godine najznačajniji sektor-depoziti stanovništva sa stopom rasta od 5% ostvarili su najveći nominalni rast od 184 miliona KM, ali to nije uticalo na izmjenu procenta učešća od 40,6%. Depoziti vladinih institucija imali su najveću stopu rasta od 13% ili 131 milion KM i povećanje učešća sa 12,3% na 13,2%. Relativno visoku stopu rasta od 9% ili 91 milion KM i porastom učešća sa 11,9% na 12,3% imali su i depoziti javnih preduzeća, dok su bankarske institucije povećale depozite za 4% ili 44 miliona KM i zadržale skoro isto učešće (13,4%). Od preostalih sektora treba istaći smanjenje depozita privatnih preduzeća za 3% ili 45 miliona KM i posljedično pada učešća sa 16% na 14,7%.

Valutna struktura depozita se neznatno promijenila, odnosno depoziti u stranoj valuti (sa dominantnim učešćem EURO) u iznosu od 4,8 milijardi KM imali su učešće od 54,7% (na kraju 2006. godine 55,8%), dok su depoziti u domaćoj valuti dostigli iznos od četiri milijarde KM i učešće od 45,3% (na kraju 2006. godine 44,2%).

Štedni depoziti, kao najznačajniji segment depozitnog i finansijskog potencijala banaka, i u 2007. godini nastavili su s umjerenim i stabilnim rastom, odnosno s povećanjem od 5% ili 180

¹¹ Podaci iz popratnog obrasca BS-D koji banke dostavljaju kvartalno uz bilans stanja po shemi FBA.

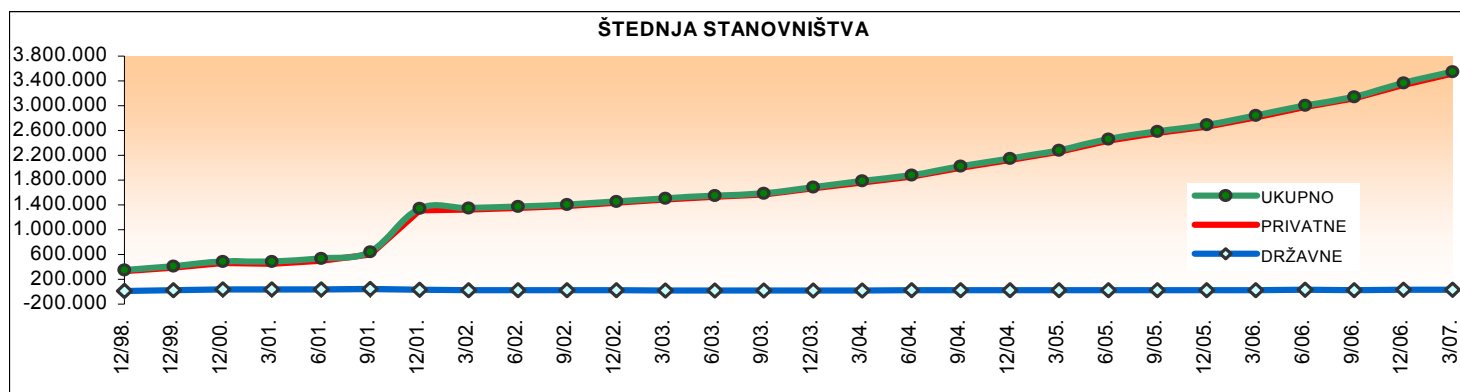
miliona KM dostigli su iznos od 3,5 milijardi KM. Od ukupno ostvarenog povećanja 67% ili 120 miliona KM odnosi se na četiri najveće banke u sistemu.

Tabela 14 : Nova štednja stanovništva po periodima

- u 000 KM-

BANKE	I Z N O S (u 000 K M)			I N D E X	
	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.	3/2	4/3
1	3	3	4	5	6
Državne	26.886	31.723	30.660	118	97
Privatne	2.638.391	3.308.413	3.489.094	125	105
UKUPNO	2.665.277	3.340.136	3.519.754	125	105

Grafikon 10 : Nova štednja stanovništva po periodima

Kao i u ostalim segmentima, evidentno je postojanje jake koncentracije štednje u većim bankama, jer se 75,1% ukupne štednje nalazi u četiri najveće banke.

Od ukupnog iznosa štednje 33% se odnosi na štedne depozite u domaćoj valuti, a 67% u stranoj valuti.

Tabela 15 : Ročna struktura štednih depozita stanovništva po periodima

BANKE	I Z N O S (u 000 K M)			I N D E X				
	31.12.2005.	31.12.2006.	31.12.2007.	3/2	4/3			
1	3	3	4	5	6			
Kratkoročni štedni depoziti	1.567.617	58,8%	1.851.173	55,4%	1.921.767	54,6%	118	104
Dugoročni štedni depoziti	1.097.660	41,2%	1.488.963	44,6%	1.597.987	45,4%	136	107
UKUPNO	2.665.277	100,0%	3.340.136	100,0%	3.519.754	100,0%	125	105

Ročna struktura štednih depozita, kao i ukupnih depozita, ima pozitivan trend promjena, što je rezultat stalnog poboljšanja ukupnog stanja bankarskog sektora i jačanja njegove sigurnosti i stabilnosti. To se posebno odražava kroz promjenu ročne strukture i štednih i ukupnih depozita, a treba istaći kontinuitet i visok nivo stope rasta dugoročnih štednih depozita, što je dovelo do toga da se njihovo učešće u ukupnim štednim depozitima približilo procentu od 50%.

Za rast štednje u bankama u FBiH uz funkcionalnu i efikasnu bankarsku superviziju koju provodi FBA, od značaja je i postojanje sistema osiguranja depozita, čiji je osnovni cilj

povećanje stabilnosti bankarskog, odnosno finansijskog sektora i zaštita štediša. Ukupno 15 banaka iz Federacije BiH primljeno je u program osiguranja depozita, a prema dostavljenim podacima u ovim bankama je deponovano 96% ukupnih depozita i 98% ukupne štednje. Od preostalih banaka sedam ne može aplicirati za prijem zbog neispunjavanja kriterijuma koje je propisala Agencija za osiguranje depozita: pet državnih zbog vlasničke strukture i dvije privatne banke pod privremenom upravom, a novoj banci koja je otpočela s operativnim radom u X mjesecu 2006. godine predstoji procedura za prijem u program osiguranja.

2.1.2. Kapital - snaga i adekvatnost

Kapital¹² banaka u FBiH na dan 31. 03. 2007. godine iznosio je 1.504 miliona KM.

Tabela 16 : *Regulatorni kapital*

-u 000 KM-

O P I S	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.	INDEKS	
				3/2	4/3
1	2	3	4	5	6
DRŽAVNE BANKE					
1.Osnovni kapital prije umanjnja	166.737	169.829	147.849	102	87
2.Odbitne stavke	4.200	4.401	4.647	105	106
a) Osnovni kapital (1-2)	162.537	165.428	143.202	98%	87
b) Dopunski kapital	7.107	10.103	3.043	2%	30
c) Kapital (a + b)	169.644	175.531	146.245	100%	83
PRIVATNE BANKE					
1.Osnovni kapital prije umanjnja	828.196	1.029.002	1.153.785	124	112
2.Odbitne stavke	98.341	104.704	105.300	106	101
a) Osnovni kapital (1-2)	729.855	924.298	1.048.485	77%	113
b) Dopunski kapital	290.758	373.135	309.298	23%	83
c) Kapital (a + b)	1.020.613	1.297.433	1.357.783	100%	105
UKUPNO					
1.Osnovni kapital prije umanjnja	994.933	1.198.831	1.301.634	120	109
2.Odbitne stavke	102.541	109.105	109.947	106	101
a) Osnovni kapital (1-2)	892.392	1.089.726	1.191.687	79%	109
b) Dopunski kapital	297.865	383.238	312.341	21%	82
c) Kapital (a + b)	1.190.257	1.472.964	1.504.028	100%	102

U prvom kvartalu 2007. godine kapital¹³ je povećan za svega 2% ili 31 milion KM, iako je došlo do značajnijih promjena u osnovnom i dopunskom kapitalu, što se odrazilo i na izmjenu strukture regulatornog kapitala. Osnovni kapital je povećan za 9% ili 102 miliona KM, dok je dopunski smanjen za 18% ili 71 milion KM.

Rast osnovnog kapitala je najvećim dijelom po osnova uključivanja ostvarene dobiti za 2006. godinu u iznosu od 96 miliona KM, zatim priliva novog, svježeg kapitala-dokapitalizacije u iznosu od 10 miliona KM kod jedne banke, te smanjenja rezervi od cca četiri miliona KM (pokriće gubitka kod jedne banke, negativan efekat vrednovanja vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju takođe kod jedne banke, prenos na obeveze dijela dobiti za isplatu dividende po odluci skupštine - dvije banke).

Odbitne stavke (koje su umanjile osnovni kapital) su povećane za jedan milion KM.

Dopunski kapital je smanjen za 71 milion KM, i to po osnovu sljedećih promjena: smanjenje od 85 miliona KM zbog prenosa dobiti iz 2006. godine u osnovni kapital, povećanja općih

¹² Regulatorni kapital definiran čl.8. i 9.Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka.

¹³ Izvor podataka je kvartalni Izvještaj o stanju kapitala banaka (Obrazac 1-Tabela A), propisan Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka.

rezervi za kreditne gubitke u iznosu od devet miliona KM, te povećanja subordinisanih dugova u iznosu od pet miliona KM.

Navedene promjene su uticale na strukturu regulatornog kapitala tako da je učešće osnovnog kapitala povećano sa 74% na 79%, a dopunskog smanjeno sa 26% na 21%.

Neto kapital je, kao i regulatorni, imao isti i apsolutni i relativni rast od 2% ili 31 milion KM i sa 31. 03. 2007. godine iznosio je 1,5 milijardi KM.

Stopa kapitaliziranosti banaka izražena kao odnos kapitala i aktive na dan 31. 03. 2007. godine iznosila je 12,1% i manja je za 0,4 procentna poena u odnosu na kraj 2006. godine.

Jedan od najvažnijih pokazatelja snage i adekvatnosti kapitala¹⁴ banaka jeste koeficijent adekvatnosti kapitala, izračunat kao odnos neto kapitala i ponderisane rizične aktive. Ovaj koeficijent je na nivou bankarskog sektora sa 31. 03. 2007. godine iznosio 16,8% što je za 0,8% manje nego na kraju 2006. godine. To je relativno značajan pad, ali je i očekivan iz dva razloga: veće stope rasta rizične aktive (7%) nego neto kapitala (2%), te metodologije obračuna adekvatnosti kapitala u toku godine, odnosno neuključivanja iznosa tekuće ostvarene dobiti. Ukoliko se u obračun uključi dobit za prvi kvartal 2007. godine, stopa adekvatnosti bi iznosila 17,4%.

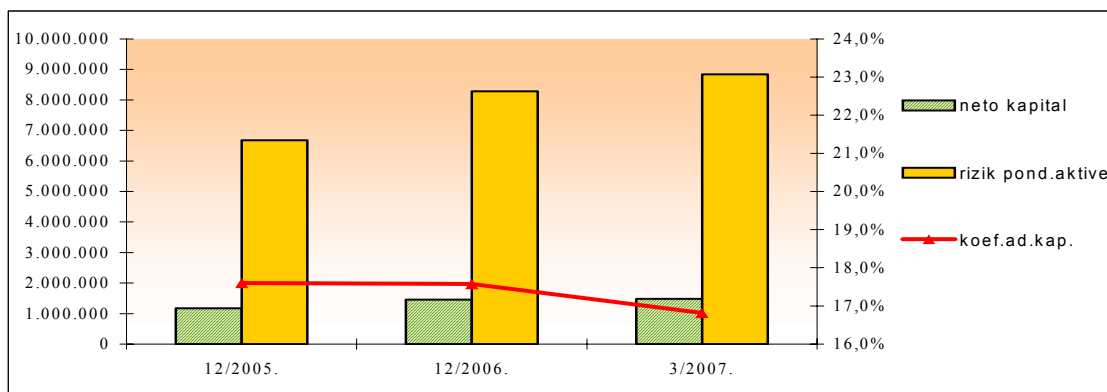
FBA je, vršeći nadzor poslovanja i finansijskog stanja banaka u FBiH, u skladu sa zakonskim ovlastima, a u cilju jačanja sigurnosti i banaka pojedinačno i sistema u cjelini, nalagala bankama poduzimanje odgovarajućih aktivnosti na jačanju kapitalne osnove i obezbjeđenju kapitala adekvatnog visini i profilu postojeće i potencijalne izloženosti svim rizicima koji su immanentni bankarskom poslovanju.

Tabela 17 : *Neto kapital, rizik ponderisane aktive i stopa adekvatnosti kapitala*

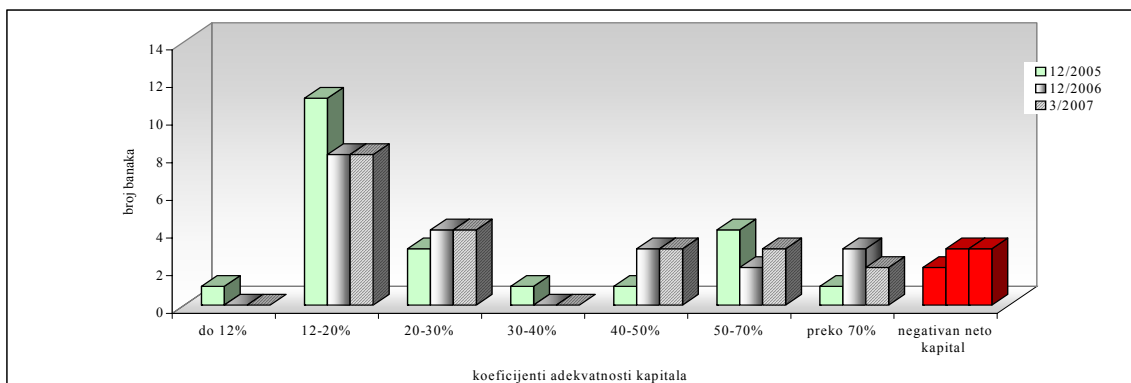
- 000 KM -

O P I S	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.	INDEKS	
				3/2	4/3
1	2	3	4	5	6
NETO KAPITAL	1.173.022	1.455.728	1.486.792	124	102
RIZIK PONDERISANE AKTIVE I KRED. EKVIVALENATA	6.681.510	8.281.695	8.840.238	124	107
STOPA NETO KAPITALA (ADEKVATNOSTI KAPITALA)	17,6%	17,6%	16,8%	100	95

Grafikon 11 : *Neto kapital, rizik ponderisane aktive i stopa adekvatnosti kapitala*

¹⁴ Zakonom propisana minimalna stopa adekvatnosti kapitala iznosi 12%.

Grafikon 12 : Koeficijenti adekvatnosti kapitala banaka

Od ukupno 23 banke u FBiH na dan 31. 03. 2007. godine, 20 banaka imalo je koeficijent adekvatnosti kapitala veći od zakonom propisanog minimuma od 12%, a tri banke, sve pod privremenom upravom, imale su koeficijent adekvatnosti kapitala manji od 12%, odnosno negativan koeficijent adekvatnosti.

U nastavku se daje pregled koeficijenta adekvatnosti kapitala kod 20 banaka u odnosu na zakonski minimum od 12%:

- osam banaka ima stopu između 12,1% i 20%, a četiri najveće od 12,1% do 15,9%,
- sedam banaka imaju stopu između 21% i 50%,
- tri banke imaju stopu između 51% i 70%,
- dvije banke imaju stopu veću od 70%.

Dalje jačanje kapitalne osnove je prioritetan zadatak najvećeg broja banaka, a u fokusu su velike banke u sistemu, što je nužno za jačanje stabilnosti i sigurnosti i banaka i ukupnog bankarskog sistema. Prateći ekspanziju banaka i vršeći redovan nadzor ovog segmenta, FBA je prema bankama, zavisno od ocjene njihove adekvatnosti kapitala i rizičnog profila institucije, poduzimala različite korektivne i nadzorne mjere, kao što su: donošenje strategije za održavanje nivoa kapitala i plana koji će osigurati kvantitet i kvalitet (strukturu) kapitala u skladu s prirodom i složenosti bančinih sadašnjih i budućih poslovnih aktivnosti i preuzetom i potencijalnom riziku, zatim pojačan nadzor i intenzivnije praćenje banke, zahtjev za pribavljanje dodatnog kapitala u cilju jačanja kapitalne osnove, ograničavanje i smanjenje izloženosti kreditnom riziku vezano za određene vrste koncentracija, praćenje provođenja usvojenih planova kapitala i to posebno pribavljanja dodatnog kapitala iz eksternih izvora, nadziranje poštivanja i provođenja naloženih mjera i sl.

Sve je to doprinijelo poboljšanju stanja u ovom segmentu, što je garant sigurnosti i stabilnosti banaka i ukupnog finansijskog sistema.

2.1.3. Aktiva i kvalitet aktive

Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka utvrđeni su kriteriji za procjenu izloženosti banaka kreditnom riziku ocjenom kvaliteta njihove aktive i adekvatnosti rezervi za kreditne i druge gubitke prema rizičnosti plasmana i sredstava stavki bilansa i vanbilansnih stavki.

Bruto aktiva¹⁵ bilansa banaka u FBiH na dan 31. 03. 2007. godine iznosila je 12,5 milijardi KM, što je za 6% ili 668 miliona KM više nego na kraju 2006. godine. Vanbilansne rizične stavke iznosile su 1,9 milijardi KM i veće su za 6% ili 108 miliona KM.

Ukupna aktiva sa vanbilansnim stavkama (aktiva)¹⁶ iznosila je 14,4 milijarde KM i za 6% je veća u odnosu na kraj 2006. godine.

Tabela 18 : Aktiva, vanbilansne stavke i potencijalni kreditni gubici

-u 000 KM-

O P I S	IZNOS (u 000 KM)						INDEX	
	31.12.2005.	Strukt. %	31.12.2006.	Strukt. %	31.03.2007.	Strukt. %	4:2	6:4
1.	2	3	4	5	6	7	8	9
Krediti	5.326.900	55,2	6.609.302	56,0	7.035.570	56,4	124	106
Kamate	37.531	0,4	36.237	0,3	41.216	0,3	97	114
Dospjela potraživanja	214.045	2,2	206.720	1,8	236.316	2,0	97	114
Potraživanja po plać. garancijama	4.132	0,0	4.132	0,0	3.860	0,0	100	93
Ostali plasmani	23.950	0,2	47.739	0,4	69.079	0,6	199	145
Ostala aktiva	4.050.650	42,0	4.893.331	41,5	5.079.112	40,7	121	104
UKUPNA AKTIVA	9.657.208	100,0	11.797.461	100,0	12.465.153	100,0	122	106
VANBILANS	1.391.183		1.826.980		1.935.276		131	106
AKTIVA S VANBILANSOM	11.048.391		13.624.441		14.400.429		123	106
RIZIČNA AKTIVA S VANBILANSOM	7.091.338		8.871.265		9.461.358		125	107
Opći kreditni rizik i Potencijalni kreditni gubici	313.873		342.853		361.056		109	105
Već formirane opće i posebne rezerve za kreditne gubitke	314.175		314.175		362.811		110	115

Nerizične stavke iznose 4,9 milijardi KM ili 34% ukupne aktive sa vanbilansom i za 4% su veće u odnosu na kraj 2006.godine, što je najvećim dijelom rezultat porasta novčanih sredstava. S druge strane, rizična aktiva s vanbilansom iznosi 9,5 milijardi KM i u prvom kvartalu 2007. godine povećana je za 7% ili 590 miliona KM.

Kreditni plasmani su u odnosu na 2006. godinu porasli za 7% ili 456 miliona KM i dostigli učešće u strukturi aktive od 59,9%. Dospjela potraživanja smanjena su za 14%, a njihovo učešće u strukturi aktive poraslo je sa 1,8% na 2%.

Analitički podaci po bankama pokazuju da je kod šest banaka (četiri pod privremenom upravom) došlo do neznatnog smanjenja kreditnih plasmana (ukupno 4,6 miliona KM). Kod 13 banaka stopa rasta kreditnih plasmana iznosila je između 2% i 10%, a kod preostale četiri stopa rasta kredita kretala se između 10% i 22%.

¹⁵ Izvor podataka : Izvještaj o klasifikaciji aktive bilansa i vanbilansnih stavki banaka.

¹⁶ Aktiva definisana članom 2. Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka.

Četiri najveće banke u F BiH povećale su kreditne plasmane za 310 miliona KM što je 68% ukupnog povećanja na nivou bankarskog sektora, ali to nije uticalo na promjenu njihovog učešća u ukupnim kreditima (71%).

Iz analize sektorske strukture kredita može se zaključiti da su najveće povećanje u iznosu od 222 miliona KM ili 7% imali plasmani dati privatnim preduzećima, što je dovelo do povećanja učešća sa 44,4% na 44,7%. Krediti stanovništvu povećani su za 6% ili 214 miliona KM, dok je učešće smanjeno sa 50,9% na 50,7%. Prema dostavljenim podacima od banaka, sa stanjem 31. 03. 2007. godine s aspekta strukture kredita stanovništvu po namjeni, najveće učešće od cca 70% imaju krediti odobreni za finansiranje potrošnih dobara¹⁷, na stambene kredite se odnosi 24%, a sa preostalih 6% kreditirani su mali zanati i mali biznis i poljoprivreda.

U ostalim sektorima zabilježene su manje promjene u nominalnom i relativnom iznosu.

Četiri najveće banke u sistemu plasirale su stanovništvu 71% ukupnih kredita datih ovom sektoru što je za dva procentna poena manje u odnosu na kraj 2006. godine, dok isti pokazatelj za sektor privatnih preduzeća iznosi 72%, što je na nivou 2006. godine.

Promjena učešća pojedinih sektora u ukupnoj strukturi kredita data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 19 : *Sektorska struktura kredita*

-u 000 KM-

SEKTORI	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEX	
	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vladine institucije	35.513	0,6	27.084	0,4	25.522	0,4	76	94
Javna preduzeća	188.143	3,4	192.394	2,8	206.046	2,8	102	107
Privatna preduzeća i društ.	2.446.358	44,1	3.029.964	44,4	3.251.491	44,7	124	107
Neprofitne organizacije	9.276	0,2	18.088	0,3	17.410	0,2	195	96
Bankarske institucije	33.123	0,5	28.445	0,4	25.257	0,4	86	89
Gradani	2.784.053	50,2	3.471.829	50,9	3.686.175	50,7	125	106
Ostalo	48.611	1,0	52.350	0,8	63.845	0,8	108	122
UKUPNO	5.545.077	100,0	6.820.154	100,0	7.275.746	100,0	123	107

U pogledu valutne strukture kredita, najveće učešće od 69% ili pet milijardi KM imaju krediti odobreni s valutnom klauzulom, zatim krediti u domaćoj valuti 26% ili 1,9 milijardi, a najmanje učešće od svega 6% ili 408 miliona KM se odnosi na kredite u stranoj valuti.

Budući da su plasmani, odnosno krediti najrizičniji dio aktive banaka, njihov kvalitet predstavlja jednu od najznačajnijih determinanti stabilnosti i uspješnosti poslovanja. Ocjena kvaliteta aktive je ustvari ocjena izloženosti kreditnom riziku plasmana banke, odnosno identificiranje potencijalnih kreditnih gubitaka koji se priznaju kao troškovi rezervi za kreditne gubitke.

Kvalitet aktive i vanbilansnih rizičnih stavki, opći kreditni rizik, potencijalni kreditni gubici po kategorijama klasifikacije¹⁸ i vanbilansne stavke dati su u sljedećoj tabeli:

¹⁷ Uključeno kartično poslovanje.

¹⁸ U skladu sa članom 22. Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banke su dužne da formiraju i kontinuirano održavaju rezerve za OKR i PKG u sljedećim procentima po kategorijama : A 2%, B 5% do 15%, C 16% do 40%, D 41% do 60% i E 100%.

Tabela 20 : *Klasifikacija aktive, opći kreditni rizik (OKR), potencijalni kreditni gubici (PKG) i vanbilansne stavke (otpisana aktiva i suspendirana kamata)*

- 000 KM -

Kategorija klasifikacije	IZNOS (u 000 KM) I UČEŠĆE (u%)									INDEKS	
	31.12.2005.			31.12.2006.			31.03.2007.			5/2	8/5
	Klasif. aktive	Učešće %	OKR PKG	Klasif. aktive	Učešće %	OKR PKG	Klasif. aktive	Učešće %	OKR PKG		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	5.943.367	83,8	118.864	7.519.869	84,8	150.516	7.973.300	84,3	159.619	127	106
B	831.403	11,7	62.512	1.069.395	12,1	78.917	1.205.570	12,7	89.017	129	113
C	157.310	2,2	41.915	146.015	1,6	36.339	148.941	1,6	35.856	93	102
D	159.224	2,3	90.551	135.829	1,5	76.940	133.519	1,4	76.537	85	98
E	34	0,0	31	157	0,0	141	28	0,0	27	462	18
Rizična ak. (A-E)	7.091.338	100,0	313.873	8.871.265	100,0	342.853	9.461.358	100,0	361.056	125	107
Nerizična akt.¹⁹	3.957.053			4.753.176			4.939.071			120	104
UKUPNO	11.048.391			13.624.441			14.400.429			123	106
VANBILANSNA EVIDENCIJA											
E	385.601	87,6		409.082	89,8		413.042	90,1		106	101
Susp. Kamata	54.426	12,4		46.546	10,2		45.533	9,9		86	98
UKUPNO	440.027	100,0		455.628	100,0		458.575	100,0		104	101

Rizična aktiva sa vanbilansom (A-E) iznosi 9,5 milijardi KM i povećana je za 7% ili 590 miliona KM, a nerizična 4,9 milijardi KM i za 4% je veća u odnosu na kraj 2006.godine, a što je uglavnom rezultat porasta novčanih sredstava.

Ako se analizira kvalitet rizične aktive nastavljen je lagani trend rasta klasifikovane aktive (B-E) koja je sa 31.03.2007. godine iznosila 1,5 milijardi KM. U tri mjeseca 2007. godine povećana je za 10% ili 137 miliona KM, i to skoro isključivo zbog rasta plasmana sa posebnom napomenom (B kategorija) za 13% ili 137 miliona KM, tako da je na kraju prvog kvartala 2007. godine B kategorija dostigla iznos od 1,2 milijarde KM. Nekvalitetna aktiva (C-E) ostala je na nivou 2006. godine (282 miliona KM), s napomenom da je u istom periodu otpisana aktiva u iznosu od 23 miliona KM. Indikatori kvaliteta aktive iskazani kao odnos, odnosno učešće pojedinih kategorija u rizičnoj aktivni su neznatno promijenjeni, kao rezultat navedenog. Koeficijent odnosa klasifikovane aktive i rizične aktive je u odnosu na kraj 2006.godine za 0,5 procentnih poena veći i iznosi 15,7%, isključivo zbog bržeg rasta klasifikovane aktive (10%) od rizične (7%). Ako se analizira odnos i trend samo nekvalitetne aktive i rizične aktive, sa 31. 03. 2007. godine ovaj koeficijent je iznosio 3,0% i to je relativno nizak omjer, a u odnosu na kraj 2006. godine je bolji za 0,2 procentna poena. Ako se uzme u obzir i porast B kategorije od 13% i njeno učešće od 12,7% u rizičnoj aktivni u, te sumnju da dio plasmana koji su iskazani u ovoj kategoriji imaju lošiji kvalitet i da trebaju biti kategorizirani kao nekvalitetna aktiva, može se zaključiti da je prisutan blagi trend pogoršanja kvaliteta aktive. Zato je od ključnog značaja da banke što realnije procjenjuju kvalitet plasmana i formiraju adekvatne rezerve za kreditne gubitke, posebno zbog činjenice da se radi o relativno novim kreditima sa dugim rokovima dospjeća (posebno krediti dati stanovništvu), pa se stoga i problemi vezani za kvalitet aktive ne uočavaju pravovremeno, odnosno na određeni način su prikriveni upravo kroz najveći rast B kategorije.

Sektorska analiza analitičkih podataka temelji se na pokazateljima kvaliteta kredita datih za dva najznačajnija sektora: privatnim preduzećima i stanovništvu. Dva navedena pokazatelja za ove sektore se značajno razlikuju i ukazuju na postojanje veće izloženosti kreditnom riziku, a

¹⁹ Stavke aktive na koje se, u skladu s članom 22.stav 7. Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, ne obračunavaju rezerve za OKG od 2%.

time i potencijalnim kreditnim gubicima kod kredita datim pravnim licima, uz lagani trend poboljšanja ovih parametara.

Sa 31. 03. 2007. godine od ukupnih kredita odobrenih pravnim licima u iznosu od 3.590 miliona KM, jedna milijarda KM ili 28,9% je klasificirano u kategorije B do E (na kraju 2006. godine 28,3%), dok je od ukupno odobrenih kredita stanovništvu u iznosu od 3,7 milijardi KM, u kategoriju B do E klasificirano 215 miliona KM ili 5,8% (na kraju 2006. godine 5%).

Nekvalitetni krediti dati pravnim licima iznose 207 miliona KM ili 5,8% od ukupnih kredita odobrenih ovom sektoru (sa 31. 12. 2006. godine iznosili su 204 miliona KM ili 6,1%). Nekvalitetni krediti odobreni stanovništvu iznose 68 miliona KM ili 1,8% od ukupnih kredita odobrenih ovom sektoru (31. 12. 2006. godine iznosili su 69 miliona KM ili 2%).

U posmatranom periodu banke su isknjižile iz bilansa u vanbilans, odnosno otpisale potraživanja u iznosu od 21 milion KM i suspendovane kamate u iznosu od 2,2 miliona KM. U istom periodu izvršen je trajni otpis stavki aktive u iznosu od 4,3 miliona KM i suspendovane kamate 0,4 miliona KM. Banke su uspjele u istom periodu da naplate ranije otpisanu aktivu u iznosu od 13 miliona KM i 2,7 miliona KM suspendovane kamate, što se pozitivno odrazilo na njihovu profitabilnost.

Na kraju prvog kvartala 2007. godine saldo otpisane aktive iznosio je 413 miliona KM i veći je za 1% nego na kraju 2006. godine, dok je saldo suspendovane kamate iznosio 46 miliona KM, a u odnosu na kraj 2006. godine manji je za 2%.

Od ukupno otpisane aktive na otpisanu aktivu po kreditima datim stanovništvu odnosi se 61 milion KM ili 15%, a na suspendovanu kamatu 6,9 miliona KM ili 15%.

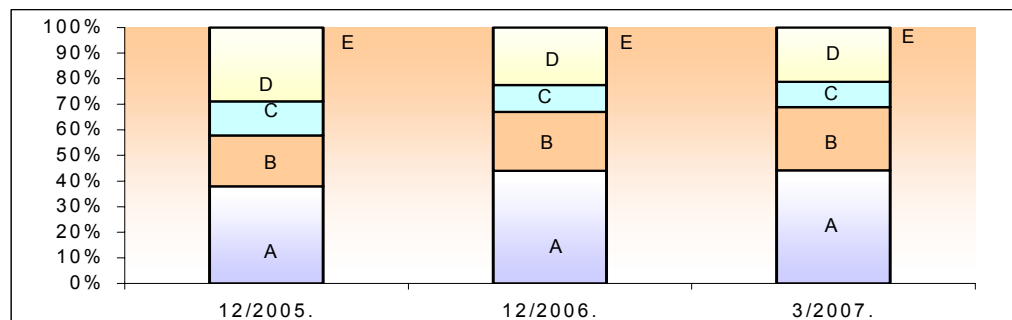
Nivo općeg kreditnog rizika i procjenjenih potencijalnih kreditnih gubitaka po kategorijama klasifikacije, utvrđenih u skladu sa kriterijima i metodologiji propisanoj u odlukama FBA, njihov trend i struktura na nivou bankarskog sektora dati su u sljedećoj tabeli i grafikonu.

Tabela 21 : *Struktura i trend općeg kreditnog rizika i potencijalnih kreditnih gubitaka*

- 000 KM -

Kategorija klasifikacije	IZNOS (u 000 KM) I STRUKTURA (u%)						INDEKS	
	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	118.884	37,9	150.516	44,0	159.619	44,2	127	106
B	62.517	19,9	78.917	23,0	89.017	24,7	126	113
C	41.954	13,4	36.339	10,6	35.856	9,9	87	99
D	90.465	28,8	76.940	22,4	76.537	21,2	85	99
E	31	0,0	141	0,0	27	0,0	455	19
UKUPNO	313.851	100,0	342.853	100,0	361.056	100,0	109	105

Grafikon 13 : *Struktura i trend općeg kreditnog rizika i potencijalnih kreditnih gubitaka*

Prema izvještajima, banke su formirale rezerve za kreditne gubitke u skladu s propisima i visinom procijenjenog kreditnog rizika.

Analizirajući nivo formiranih rezervi ukupno i po kategorijama klasifikacije, u odnosu na kraj 2006. godine, rezerve za opći kreditni rizik i potencijalne kreditne gubitke veće su za 5% i iznosile su 363 miliona KM, odnosno 3,8% rizične aktive sa vanbilansom što je za 0,1 procentnii poen manje nego na kraju 2006. godine. Sa 31. 03. 2007. godine banke su prosječno za B kategoriju imale izdvojene rezerve po stopi od 7,4%, za C kategoriju 24,1%, D kategoriju 58,8% i E 100%.

Analiza kvaliteta aktive, odnosno kreditnog portfelja pojedinačnih banaka, kao i on site kontrole u samim bankama, ukazuju da je još uvijek dominantni rizik kod najvećeg broja banaka kreditni rizik, a zabrinjava činjenica da jedan broj banaka ima neadekvatne prakse upravljanja, odnosno ocjene, mjerenja, praćenja i kontrole kreditnog rizika i klasifikaciju aktive, što se u on site kontrolama utvrdilo kroz značajne iznose nedostajućih rezervi za kreditne gubitke, koje su banke formirale po nalogu FBA, ali time se problem suštinski ne rješava.

FBA je bankama, kod kojih je kontrolom ocijenjen slab kvalitet aktive, naložila korektivne mjere u smislu izrade operativnog programa koji mora sadržavati plan aktivnosti na poboljšanju postojećih praksi upravljanja kreditnim rizikom, odnosno kvaliteta aktive, smanjenje postojećih koncentracija, te rješavanje problema nekvalitetne aktive i sprječavanje njenog daljeg pogoršanja. Izvršavanje naloga FBA se kontrinuirano nadzire kroz pojačan postkontrolni postupak na osnovu izvještaja i ostale dokumentacije dostavljene od strane banaka, kao provjere istog ciljanim on site kontrolama.

Transakcije s povezanim licima

U svom poslovanju banke su izložene raznim vrstama rizika, od kojih poseban značaj ima rizik vezan za transakcije s licima povezanim sa bankom.

FBA je, u skladu sa Bazelskim standardima, uspostavila određene opreznosne principe i zahtjeve vezane za transakcije s licima povezanim s bankom²⁰, što je regulisano Odlukom o minimalnim standardima za poslovanje banaka s licima povezanim s bankom, u kojoj su propisani uslovi i način poslovanja banaka s povezanim licima. Na osnovu te Odluke i Zakona o bankama Nadzorni odbor banke, a na prijedlog direktora, dužan je da donese posebne politike banke za poslovanje s povezanim licima i da prati njihovu primjenu.

Odlukama FBA propisan je i poseban set izvještaja koji obuhvataju transakcije s jednim dijelom povezanih lica, i to kredite i potencijalne i preuzete vanbilansne obaveze (garancije, akreditivi, preuzete kreditne obaveze) kao najčešći i najrizičniji vid transakcija između banaka i povezanih lica. Set propisanih izvještaja uključuje podatke o kreditima datim sljedećim kategorijama povezanih lica:

- dioničarima banke s više od 5% glasačkih prava,
- članovima Nadzornog odbora i višeg rukovodstva banke i
- subsidijarnim licima i drugim preduzećima kapitalno povezanim s bankom.

²⁰ Član 39.stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bankama definiše pojam "lica povezana s bankom", gdje više nisu uključeni uposleni radnici.

Tabela 22: *Transakcije s povezanim licima*

-000 KM-

Opis	DATI KREDITI			INDEKS	
	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.	3/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Dioničarima sa više od 5% glasačkih prava, subs.i drugim kapitalno povezanim pred.	28.520	21.333	38.941	75	183
Članovima Nadzornog odbora	101	38	54	39	142
Upravi banke i uposlenim radnicima	2.663	1.962	2.074	74	106
UKUPNO	31.284	23.333	41.069	75	176
Potencijalne i preuzete vanbil.obaveze	911	1.072	6.878	118	641

Iako je u prvom kvartalu 2007. godine kreditna izloženost banaka prema povezanim licima relativno značajno povećana (kreditni 76% ili 18 miliona KM, a potencijalne i preuzete vanbilansne obaveze za 541% ili 5,8 miliona KM), na osnovu izvještajnih podataka može se zaključiti da se radi o veoma malom iznosu kredita odobrenih povezanim licima, te da je generalno nivo rizika nizak. FBA posebnu pažnju (pri on site kontrolama) usmjerava na poslovanje banaka sa povezanim licima. Kontrolori FBA na licu mjesta daju naloge za otklanjanje uočenih propusta u određenim rokovima i pokreću prekršajne postupke, a sastavni dio tih aktivnosti je i praćenje i nadzor provođenja datih naloga u postkontrolnom postupku. To se pozitivno odrazilo na ovaj segment poslovanja, jer je u bankama značajno poboljšana kvaliteta upravljanja ovim rizikom, obim transakcija s povezanim licima ima opadajući trend, a time i izloženost riziku prema ovim licima.

2.2. Profitabilnost

Prema dostavljenim izvještajnim podacima, banke u Federaciji BiH u prvom kvartalu 2007. godine ostvarile su pozitivan finansijski rezultat-dobit u iznosu od 55 miliona KM, što je na nivou sistema značajno povećanje od 92,6% ili 29 miliona KM u odnosu na isti period 2006. godine. Iako je već duži period evidentan trend poboljšanja profitabilnosti sistema, što najviše dijelom rezultira rastom dobiti, mada je i gubitak značajno smanjen, ne samo u apsolutnom iznosu, nego je manji i broj banaka koje posluju s gubitkom, na ovako visoku dobit u prvom kvartalu 2007. godine najviše je uticao finansijski rezultat jedne banke, na koju se odnosi 40% ostvarene dobiti na nivou sistema.

Pozitivan finansijski rezultat od 56,3 miliona KM ostvarilo je 18 banaka što je za 78,8% ili 24,8 miliona KM više nego u istom periodu 2006.godine. Istovremeno gubitak u poslovanju u iznosu od 1,2 miliona KM ostvarilo je pet banaka (dvije državne i tri privatne), što je smanjenje od 56,9% ili 1,6 miliona KM u odnosu na isti period prethodne godine.

Detaljniji podaci dati su u sljedećoj tabeli.

Tabela 23: Ostvareni finansijski rezultat: dobit/gubitak

-000 KM-

Datum/Opis	Na nivou sistema		Privatne banke		Državne banke	
	Iznos	Broj banaka	Iznos	Broj banaka	Iznos	Broj banaka
31.03.2005.						
Gubitak	-5.426	9	-4.725	5	-701	4
Dobit	20.247	15	19.519	13	728	2
Ukupno	14.821	24	14.794	18	27	6
31.03.2006.						
Gubitak	-2.898	7	-2.025	3	-873	4
Dobit	31.487	17	31.070	15	417	2
Ukupno	28.589	24	29.045	18	-456	6
31.03.2007.						
Gubitak	-1.249	5	-884	3	-365	2
Dobit	56.303	18	54.231	16	2.072	2
Ukupno	55.054	23	53.347	19	1.707	4

Na osnovu analitičkih podataka, kao i pokazatelja za ocjenu kvaliteta profitabilnosti (visina ostvarenog finansijskog rezultata-dobit/gubitak i koeficijenta koji se koriste za ocjenu profitabilnosti, produktivnosti i efikasnosti poslovanja, te drugih parametara vezanih za ocjenu poslovanja) može se zaključiti da poboljšanje ukupne profitabilnosti sistema proizlazi iz dobre profitabilnosti manjeg broja velikih banaka. Sektor državnih banaka nema značajniji uticaj na ukupnu profitabilnost bankarskog sektora.

Od ukupno ostvarene dobiti samo četiri velike banke (čija aktiva iznosi 68% aktive bankarskog sistema) ostvarile su dobit od 46,6 miliona KM što je 82,8% ukupne ostvarene dobiti 18 banaka (56,3 miliona KM).

Ukupno iskazani gubitak od 1,2 miliona KM odnosi se na dvije državne i tri privatne banke (od ovih pet banaka tri su pod privremenom upravom).

Na nivou sistema ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 209 miliona KM sa stopom rasta od 35% ili 59 miliona KM, što je povećanje od 14 indeksnih poena u odnosu na uporedni period prethodne godine. Ukupni nekamatni rashodi iznose 154 miliona KM, sa stopom rasta od 22% ili 28 miliona KM i u odnosu na prethodnu godinu to je rast od 11 indeksnih poena što se pozitivno odrazilo na ukupan finansijski rezultat sektora.

Ako se analizira struktura ukupnog prihoda i promjene u najznačajnijim kategorijama, može se zaključiti da su operativni prihodi procentualno u strukturi ukupnog prihoda i prema rastu u odnosu na isti period prethodne godine ostvarili viši rast od kamatnih prihoda isključivo po osnovu iskazanih izuzetno visokih prihoda iz poslova trgovanja vrijednosnim papirima kod jedne banke, što je prema iskazanim pokazateljima u strukturi ukupnog prihoda neutralisalo stvarni rast ukupnih prihoda od kamata.

Ukupni prihodi od kamata iznose 189 miliona KM i veći su za 32% nego u istom periodu prethodne godine i sa ostvarenom stopom rasta od devet indeksnih poena. Pozitivan trend rezultat je paralelnog rasta prihoda od kamata na kredite i kreditnih plasmana, poboljšanja praksi upravljanja slobodnim novčanim sredstvima i po tom osnovu značajnog rasta kamata na sredstva kod depozitnih institucija, te primjene odredbi MRS-a 18.

S druge strane, u odnosu na stopu rasta kamatnih prihoda, kamatni rashodi su imali brži rast, odnosno stopu od 39% i iznose 73 miliona KM. U usporedbi sa rastom kamatonosnih izvora

(stopa 25%) rashodi su imali brži trend rasta kao rezultat kontinuiranog rasta kreditnih obaveza (najvećim dijelom inozaduženja) i oročenih depozita (uglavnom kratkoročnih), i trenda rasta kamatnih stopa na depozite i uzete kredite.

Zbog bržeg rasta kamatnih rashoda, neto kamatni prihod u iznosu od 119 miliona KM i stopom rasta od 28% ili 25 miliona KM, odnosno devet indeksnih poena, imao je sporiji rast u strukturi ukupnog prihoda u odnosu na isti period prethodne godine.

Operativni prihodi u iznosu od 93 miliona KM, kao druga najvažnija komponenta ukupnog prihoda, rasli su brže od neto kamatnog prihoda, odnosno veći su za 46% ili 30 miliona KM. Izražen rast operativnih prihoda rezultat je iskazanih izuzetno visokih prihoda iz poslova trgovanja vrijednosnim papirima kod jedne banke u iznosu od 20 miliona KM što je značajno uticalo na povećanje učešća operativnih prihoda u strukturi ukupnog prihoda i na ukupno iskazanu dobit bankarskog sektora i neutralisalo pad prihoda od naknada po kreditima u okviru operativnih prihoda kao rezultat promjene računovodstvenih politika u segmentu metodologije tretmana i priznavanja prihoda po osnovu naknada koje su vezane za kredite²¹ (primjenjeno kod svih banaka).

Positivan trend nešto sporijeg rasta u odnosu na ostale kategorije ukupnog prihoda, zabilježen je kod nekamatnih rashoda, koji iznose 154 miliona KM i u odnosu na isti period prethodne godine veći su za 28 miliona KM ili 22%, a ostvarena stopa rasta veća je za 11 indeksnih poena.

U okviru nekamatnih rashoda nominalno i procentualno najveći porast od 33% ili 10 miliona KM ostvaren je kod troškova rezervi za opšti kreditni rizik i potencijalne gubitke, zatim slijede troškovi plata i doprinosa sa stopom od 16% ili sedam miliona KM, te ostali operativni troškovi sa stopom od 23% ili pet miliona KM.

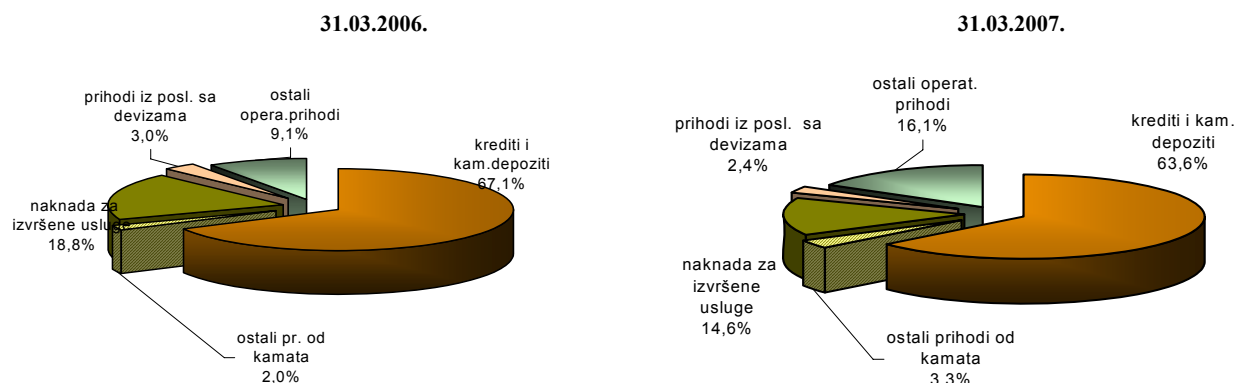
Trend i struktura ukupnih prihoda i rashoda daje se u sljedećim tabelama i grafikonima:

Tabela 24 : Struktura ukupnih prihoda

- u 000 KM-

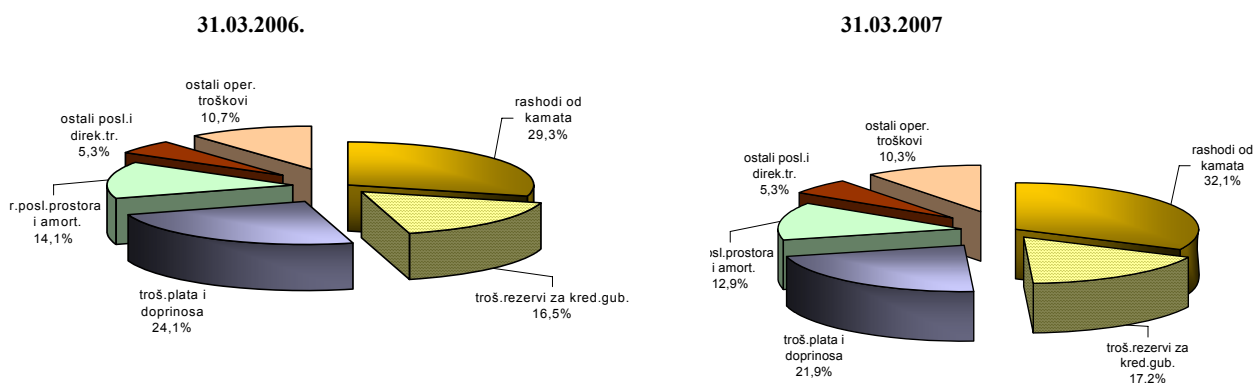
Struktura ukupnih prihoda	31.03.2005.		31.03.2006.		31.03.2007.		INDEKS	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I Prihodi od kamata i slični prihodi								
Kamatonosni rač. depozita kod depoz.inst.	9.806	5,8	13.413	6,5	22.071	7,8	137	165
Kreditni i poslovi lizinga	102.689	61,1	125.219	60,6	157.212	55,8	122	126
Ostali prihodi od kamata	3.494	2,1	4.172	2,0	9.326	3,3	119	224
UKUPNO	115.989	69,0	142.804	69,1	188.609	66,9	123	132
II Operativni prihodi								
Naknade za izvršene usluge	33.643	20,0	38.866	18,8	41.031	14,6	116	106
Prihodi iz posl. sa devizama	6.092	3,6	6.265	3,0	6.859	2,4	103	109
Ostali operativni prihodi	12.419	7,4	18.794	9,1	45.507	16,1	151	242
UKUPNO	52.154	31,0	63.925	30,9	93.397	33,1	123	146
UKUPNI PRIHODI (I + II)	168.143	100,0	206.729	100,0	282.006	100,0	123	136

²¹Primjena MRS 18-Prihod i i MRS 39-Finansijski instrumenti : priznavanje i mjerenje.

Grafikon 14 : *Srukтура ukupnih prihoda*Tabela 25 : *Srukтура ukupnih rashoda*

- u 000 KM-

Struktura ukupnih rashoda	31.03.2005.		31.03.2006.		31.03.2007.		INDEKS	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%	4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I Rashodi od kamata i slični rashodi								
Depoziti	31.500	20,5	39.646	22,3	50.857	22,5	126	128
Obaveze po uzetim kredit. i ostalim pozajm.	7.872	5,2	11.253	6,3	18.208	8,0	141	167
Ostali rashodi od kamata	799	0,5	1.350	0,7	3.676	1,6	169	272
UKUPNO	40.171	26,2	52.249	29,3	72.741	32,1	130	139
II Ukupni nekamatni rashodi								
Troškovi rezervi za opći kred. rizik	30.526	19,9	29.382	16,5	39.016	17,2	96	133
Potencijalne kreditne gubitke								
Troškovi plata i doprinosa	37.940	24,8	42.960	24,1	49.798	21,9	113	116
Troškovi posl.prostora i amortizacija	21.973	14,3	25.073	14,1	29.277	12,9	114	117
Ostali poslovni i direktni troškovi	7.027	4,6	9.477	5,3	12.663	5,6	135	134
Ostali operativni troškovi	15.685	10,2	18.999	10,7	23.457	10,3	121	123
UKUPNO	113.151	73,8	125.891	70,7	154.211	68,0	111	122
UKUPNI RASHODI (I + II)	153.322	100,0	178.140	100,0	226.952	100,0	116	127

Grafikon 15 : *Srukтура ukupnih rashoda*

U sljedećim tabelama dati su najznačajniji koeficijenti za ocjenu profitabilnosti, produktivnosti i efikasnosti banaka:

Tabela 26 : *Koeficijenti profitabilnost, produktivnosti i efikasnosti po periodima*

-u %-

KOEFICIJENTI	31.03.2005.	31.03.2006.	31.03.2007.
Dobit na prosječnu aktivu	0,77	1,20	1,85
Dobit na prosječni ukupni kapital	6,46	10,83	17,23
Dobit na prosječni dionički kapital	7,79	14,13	24,37
Neto prihod od kamata/ prosječna aktiva	3,93	3,79	3,89
Prihod od naknada/ prosječna aktiva	2,71	2,68	3,14
Ukupan prihod/ prosječna aktiva	6,64	6,47	7,02
Poslovni i direktni rashodi ²² /prosječna aktiva	1,95	1,63	1,73
Operativni rashodi/ prosječna aktiva	3,92	3,64	3,44
Ukupni neamatni rashodi/ prosječna aktiva	5,87	5,27	5,18

Tabela 27 : *Koeficijenti profitabilnosti, produktivnosti i efikasnosti na dan 31.03. 2007.*

-u %-

KOEFICIJENTI	31.03. 2007.		
	DRŽAVNE BANKE	PRIVATNE BANKE	PROSJEK UFBiH
Dobit na prosječnu aktivu	1,75	1,85	1,85
Dobit na prosječni ukupni kapital	4,69	18,84	17,23
Dobit na prosječni dionički kapital	5,50	27,38	24,37
Neto prihod od kamata/ prosječna aktiva	3,45	3,90	3,89
Prihod od naknada/ prosječna aktiva	5,69	3,05	3,14
Ukupan prihod/ prosječna aktiva	9,14	6,95	7,02
Poslovni i direktni rashodi/prosječna aktiva	3,04	1,69	1,73
Operativni rashodi/ prosječna aktiva	4,35	3,41	3,44
Ukupni neamatni rashodi/ prosječna aktiva	7,40	5,10	5,18

Analizom osnovnih parametara za ocjenu kvaliteta i nivoa profitabilnosti uočava se da su dva najvažnija indikatora: ROAA (dobit na prosječnu aktivu) od 1,85% i ROAE (dobit na prosječni dionički kapital) od 24,37% u odnosu na isti period 2006. godine znatno bolji.

Produktivnost banaka, mjerena odnosom ukupnog prihoda i prosječne aktive (7,0%), kao i ostvareni neto kamatni i operativni prihod po jedinici prosječne aktive, su poboljšani, jer je neto prihod od kamata imao brži rast (28%) u odnosu na rast stope prosječne aktive (25%).

Svi ključni finansijski pokazatelji profitabilnosti analizirani prema kriterijumu vlasništva u bankama, pokazuju da privatne banke posluju rentabilnije, produktivnije i efikasnije, što im osigurava konkurentnu prednost u odnosu na državne banke i ukazuje na nužnost završetka privatizacije preostalih državnih banaka.

Profitabilnost bankarskog sektora pokazuje zadovoljavajući trend na koji utiče više faktora, a kao glavne navodimo sljedeće: kvalitet aktive, odnosno izloženost banke kreditnom riziku, uvođenje novih proizvoda koji su se pokazali veoma profitabilnim, zatim efikasno upravljanje i kontrola operativnih troškova, te nivo i trend vanbilansnih operacija-aktivnosti koje bankama donose znatne prihode u vidu naknada i provizija i u strukturi prihoda bankarskih bilansa imaju gotovo isto učešće kao i neto kamatni prihod. Ovi faktori će i u narednom periodu imati najveći uticaj na profitabilnost bankarskog sektora. Ključni faktor za efikasnost i profitabilnost

²² U rashode su uključeni troškovi rezervi za potencijalne kreditne gubitke.

svake banke je kvalitet menadžmenta i poslovna politika koju vodi i strategija daljeg rasta i razvoja banke, jer se time najdirektnije utiče na njene performanse. Pored navedenog, koji imaju karakter internih faktora, treba istaći da na stopu profitabilnosti ukupnog bankarskog sektora snažan uticaj ima okruženje kao makroekonomski faktor, odnosno stanje i stepen ukupnog ekonomskog razvoja, posebno realnog sektora.

U novim tržišnim uslovima banke usvajaju novi koncept poslovne politike primjerene tržišno orijentiranom bankarstvu čiji je cilj ostvarivanje što većeg profita, obezbjeđujući pri tome stabilnost banke i adekvatno upravljanje i kontrolu svih rizika kojima je banka izložena u poslovanju, a primarno kreditnog rizika. Međutim, uključivanjem u međunarodno finansijsko poslovanje i tržišta banke će u budućnosti biti više izložene tržišnim rizicima: kamatnom, deviznom i cjenovnom, kao i riziku zaduživanja, što će zahtijevati dalje jačanje kapitalne osnove ne samo iz internih izvora kroz povećanje zadržane dobiti iz ostvarenog profita nego i iz eksternih izvora, što je istovremeno i preduslov za dalju ekspanziju i rast banaka.

2.3. Likvidnost

Upravljanje rizikom likvidnosti je, uz kreditni rizik, jedno od najvažnijih i najsloženijih segmenata bankarskog poslovanja. Održavanje likvidnosti u tržišnoj ekonomiji je permanentna obaveza banke i osnovna pretpostavka za njenu održivost na finansijskom tržištu. Takođe, to je jedan od ključnih preduvjeta za uspostavljanje i očuvanje povjerenja u bankarski sistem u svakoj zemlji.

Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti propisani su minimalni standardi koje je banka dužna da osigura i održava u procesu upravljanja ovim rizikom, odnosno minimalni standardi za kreiranje i provođenje politike likvidnosti koja osigurava sposobnost banke da potpuno i bez odlaganja izvršava svoje obaveze na dan dospijeca.

Navedeni propis predstavlja okvir za upravljanje rizikom likvidnosti i sadrži kvalitativne i kvantitativne odredbe i zahtjeve prema bankama. Propisani su limiti koje banke trebaju ispunjavati vezano za prosječni dekadni minimum i dnevni minimum novčanih sredstava u odnosu na kratkoročne izvore, kao i minimalni limiti ročne usklađenosti dospijeca instrumenata finansijske aktive i obaveza do 180 dana.

Rizik likvidnosti je u uskoj korelaciji s drugim rizicima, i često se negativno efektira na profitabilnost banaka.

U strukturi izvora finansiranja banaka u Federaciji BiH na dan 31. 03. 2007. godine i dalje najveće učešće od 72,7% imaju depoziti i uzeti krediti (uključujući subordinisane dugove) 13,7% koji su sa dužim periodima ročnosti i predstavljaju kvalitetan izvor za dugoročne plasmane, a značajno su doprinijeli ročnom usklađivanju dospijeca stavki aktive i obaveza. S druge strane, ročna struktura depozita je znatno nepovoljnija, iako je već duži period prisutan trend poboljšanja.

Tabela 28 : Ročna struktura depozita

- u 000 KM-

DEPOZITI	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEX	
	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Štednja i dep. po viđenju	3.264.937	47,5	4.074.553	48,6	4.277.225	48,5	125	105
Do 3 mjeseca	408.679	6,0	295.224	3,5	311.437	3,5	72	105
Do 1 godine	541.832	7,9	745.954	8,9	874.146	9,9	138	117
1. Ukupno kratkoročni	4.215.448	61,4	5.115.731	61,0	5.462.808	61,9	121	107
Do 3 godine	1.709.665	24,9	2.212.076	26,4	2.271.814	25,7	129	103
Preko 3 godine	938.935	13,7	1.051.515	12,5	1.096.474	12,4	112	104
2. Ukupno dugoročni	2.648.600	38,6	3.263.591	38,9	3.368.288	38,1	123	103
UKUPNO (1 + 2)	6.864.048	100,0	8.379.322	100,0	8.831.096	100,0	122	105

Analizirajući ročnu strukturu depozita prema dvije osnovne grupe, u odnosu na 2006. godinu, u posmatranom periodu kratkoročni depoziti su imali nešto brži rast (7% ili 347 miliona KM) nego dugoročni (3% ili 105 milion KM).

U kratkoročnim depozitima u odnosu na 2006. godinu najveći nominalni rast od 203 miliona KM (stopa rasta 5%) ostvaren je kod depozita po viđenju, a više od polovine tog rasta odnosi se na depozite vladinih institucija koji su povećani za 16% ili 136 miliona KM, i to uglavnom iz osnova prikupljenih sredstava PDV-a, zbog čega je i njihovo učešće u ukupnim depozitima po viđenju poraslo sa 21,3 na 23,4%. Depoziti građana, koji imaju najveće učešće u ukupnim depozitima po viđenju (34,6%) su povećani za 5% ili 67,5 miliona KM. Depoziti oročeni preko tri mjeseca do jedne godine imali su najveću stopu rasta od 17% ili 128 miliona KM.

Treba istaći da je kod dugoročnih depozita dominantno učešće dva sektora, i to: stanovništva od 47,7% i bankarskih institucija 27,2%, s tim da se u depozitima oročenim do tri godine na depozite stanovništva odnosi 61,4% (na kraju 2006. godine 58,4%), a kod depozita oročenih preko tri godine sredstva sektora bankarskih institucija učestvuju sa 63,9% (na kraju 2006. godine: 62,9%).

U funkciji planiranja potrebnog nivoa likvidnih resursa, banke trebaju planirati izvore i strukturu adekvatnog likvidnog potencijala, i u vezi s tim planirati i kreditnu politiku. Ročnost plasmana, odnosno kreditnog portfolija je determinisana upravo ročnošću izvora. S obzirom da je ročna transformacija sredstava kod banaka inherentno povezana sa funkcionalnim karakteristikama bankarskog poslovanja, banke kontinuirano kontrolišu i drže ročne debalanse između izvora i plasmana u okviru propisanih minimalnih limita.

Tabela 29 : Ročna struktura kredita

-u 000 KM-

KREDITI	31.12.2005.		31.12.2006.		31.03.2007.		INDEX	
	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	4/2	6/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dospjela potraživanja i plaćene vanbil.obaveze	218.177	3,9	210.852	3,1	240.176	3,3	97	114
Kratkoročni krediti	1.134.850	20,5	1.360.381	19,9	1.448.302	19,9	120	106
Dugoročni krediti	4.192.050	75,6	5.248.921	77,0	5.587.268	76,8	125	106
UKUPNO KREDITI	5.545.077	100,0	6.820.154	100,0	7.746.275	100,0	123	107

U tri mjeseca 2007. godine dugoročni krediti su povećani za 6% ili 338 miliona KM (58% ili 196 miliona KM od ostvarenog rasta odnosi se na kredite date stanovništvu), a kratkoročni za 6% ili 88 miliona KM (na privatna preduzeća se odnosi 97% ili 85 miliona KM).

Sektorska analiza po ročnosti pokazuje da se od ukupnih kredita datih stanovništvu 90,5% odnosi na dugoročne kredite, a kod kredita plasiranih privatnim preduzećima 62,2%, što je na približnom nivou kao i na kraju 2006. godine.

U strukturi aktive krediti, kao najznačajnija kategorija, imaju i dalje najveće učešće od 59,9%

Banke su u 2006. godini redovno ispunjavale obavezu održavanja propisane obavezne rezerve kod Centralne banke BiH²³. Putem obavezne rezerve kao značajnog instrumenta monetarne politike, u BiH u uslovima funkcioniranja valutnog odbora i relativno finansijski nerazvijenog tržišta, ostvaruje se primarno monetarni cilj odnosno monetarna kontrola, u smislu zaustavljanja brzog rasta kredita ostvarenog u prethodnim godinama i smanjenja multiplikacije. S druge strane, primjena regulative o deviznom riziku i održavanje valutne usklađenosti s propisanim limitima, utiče takođe značajno na iznos koji banke drže na računima rezevi kod Centralne banke u domaćoj valuti čime se osigurava visoka likvidnost pojedinačno banaka i bankarskog sektora, iako se to negativno reflektira na profitabilnost banaka.

Za analizu likvidnosti koristi se više koeficijenata, a pregled najvažnijih je u sljedećoj tabeli :

Tabela 30 : *Koeficijenti likvidnosti*

- u % -

Koeficijenti	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.
1	2	3	4
Likvidna sredstva ²⁴ / ukupna aktiva	37,8	37,4	37,1
Likvidna sredstva / kratkoročne finans.obaveze	63,9	62,2	62,1
Kratkoročne finans.obaveze/ ukupne finans.obaveze	66,9	68,0	67,7
Kreditni / depoziti i uzeti krediti ²⁵	69,2	69,6	70,3

U prvom kvartalu 2007. godini nastavljen je trend neznatnog pada kvaliteta osnovnih pokazatelja likvidnosti, najviše zbog daljeg rasta kreditnih plasmana, ali se ipak može reći da je pozicija likvidnosti bankarskog sistema u Federaciji BiH dobra, sa zadovoljavajućim učešćem likvidnih sredstava u ukupnoj aktivi i pokrivenošću kratkoročnih obaveza likvidnim sredstvima, dok je strukturni pokazatelj učešća kratkoročnih obaveza u ukupnim finansijskim obavezama nešto bolji nego na kraju 2006. godine. Posljednji pokazatelj izražen kao odnos kredita i izvora iz kojih su isti finansirani (depoziti i uzeti krediti), iako se pogoršao, takođe je veoma dobar i na nivou je iskustvenog standarda.

Propisani regulatorni zahtjevi prema bankama su dosta restriktivni, što je i rezultiralo dobrom likvidnošću banaka pojedinačno i ukupnog bankarskog sistema. Sve banke kontinuirano ispunjavaju i to znatno iznad propisanog minimuma, obavezu dekadnog prosjeka od 20% u odnosu na kratkoročne izvore sredstava, i dnevnog minimuma od 10% prema istoj osnovici, što se vidi iz sljedećeg pregleda.

²³ Krajem 2005. godine došlo je do izmjene propisa i povećanja stope obavezne rezerve, koja je od 01.12.2005.godine povećana sa 10% na 15%.

²⁴ Likvidna sredstva u užem smislu: gotovina i depoziti i druga finansijska sredstva sa preostalim rokom dospijea manjim od tri mjeseca, isključujući međubankarske depozite.

²⁵ Iskustveni standardi su: manji od 70%-veoma solidan, 71%-75%-zadovoljavajući, 76%-80%-na granici zadovoljavajućeg, 81%-85%-nedovoljan, preko 85%-kritičan.

Tabela 31 : Pozicija likvidnosti- dekadni prosjek i dnevni minimum

- u 000 KM-

Opis	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.	INDEX	
	Iznos	Iznos	Iznos	3/2	4/3
1	2	3	4	5	6
1. Prosječno dnevno stanje novčanih sredstava	2.687.043	3.478.292	3.576.291	129	103
2. Najniže ukupno dnevno stanje novč.sredst.	2.371.336	3.201.670	3.365.591	135	105
3. Kratkoročni izvori sred.(osnovica za obračun)	4.165.268	5.135.086	5.348.010	123	104
4.Iznos obaveze :					
4.1. dekadni prosjek 20% od iznosa red.br. 3	833.054	1.027.017	1.069.602	123	104
4.2. dnevni minimum 10% od iznosa red.br.3	416.527	513.509	534.801	123	104
5.Ispunjenje obaveze : dekadni prosjek					
Višak = red.br.1 – red.br. 4.1.	1.853.989	2.451.275	2.506.689	132	102
6. Ispunjenje obaveze : dnevni minimum					
Višak = red.br.2 – red.br. 4.2.	1.954.809	2.688.161	2.830.790	138	105

Pored navedenog propisanog minimalnog standarda, za analizu pozicije likvidnosti od ključnog značaja je praćenje preostalih dospijuća stavki finansijske aktive i obaveza prema vremenskoj skali, koja je s aspekta propisanih minimalnih limita kreirana na vremenski horizont od 180 dana.

Tabela 32 : Ročna usklađenost finansijske aktive i obaveza do 180 dana

- u 000 KM -

Opis	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.	INDEX	
	Iznos	Iznos	Iznos	3/2	4/3
1	2	3	4	5	6
I. 1- 30 dana					
1. Iznos finansijske aktive	4.051.257	5.111.825	5.186.476	126	101
2. iznos finansijskih obaveza	3.668.868	4.622.017	4.767.578	126	103
3. Razlika (+ ili -) = 1-2	382.389	489.808	418.898	128	86
<i>Obračun izvršenja propisane obaveze u %</i>					
a) Ostvareno %= red.br.1 / red.br.2	110,4%	110,60%	108,80 %		
b) Propisani minimum %	100,0%	100,00%	100,00%		
Više (+) ili manje (-) = a - b	10,4%	10,60%	8,80%		
II. 1-90 dana					
1. Iznos finansijske aktive	4.559.015	5.622.934	5.682.960	123	101
2. iznos finansijskih obaveza	4.150.956	5.104.149	5.266.360	123	103
3. Razlika (+ ili -) = 1-2	408.059	518.785	416.600	127	80
<i>Obračun izvršenja propisane obaveze u %</i>					
a) Ostvareno %= red.br.1 / red.br.2	109,8%	110,20%	107,90%		
b) Propisani minimum %	100,0%	100,00%	100,00%		
Više (+) ili manje (-) = a - b	9,8%	10,20%	7,9%		
III. 1-180 dana					
1. Iznos finansijske aktive	5.091.381	6.246.116	6.316.372	123	101
2. iznos finansijskih obaveza	4.598.836	5.661.218	5.969.407	123	105
3. Razlika (+ ili -) = 1-2	492.545	584.898	346.965	119	59
<i>Obračun izvršenja propisane obaveze u %</i>					
a) Ostvareno %= red.br.1 / red.br.2	110,7%	110,3%	105,8%		
b) Propisani minimum %	95,0%	95,0%	95,0%		
Više (+) ili manje (-) = a - b	15,7%	15,30%	10,80%		

Iz pregleda se zaključuje da su se banke na dan 31. 03. 2007. godine pridržavale propisanih ograničenja, i ostvarile bolju ročnu usklađenost finansijske aktive i obaveza u odnosu na propisane limite, ali ipak nešto lošiju nego na kraju 2006. godine.

Likvidnost bankarskog sistema u Federaciji BiH je, na osnovu svih iznesenih pokazatelja, visoka, što je i rezultat postojeće restriktivne regulative. Kako je ovaj segment poslovanja i nivo izloženosti likvidnosnom riziku u korelaciji s kreditnim rizikom, a imajući u vidu rastući trend i nivo kreditnog rizika, banke će u narednom periodu trebati još više pažnje posvetiti upravljanju rizikom likvidnosti uspostavljanjem i provođenjem politika likvidnosti koje će osigurati izvršenje svih dospjelih obaveza banke na vrijeme, a na osnovu kontinuiranog planiranja budućih likvidnosnih potreba uzimajući u obzir promjene u operativnim, ekonomskim, regulativnim i ostalim uslovima poslovnog okruženja banaka. FBA će, i putem izvještaja i on site kontrola u bankama, pratiti i nadzirati kako banke upravljaju ovim rizikom i da li postupaju u skladu s usvojenim politikama i programima.

2.4. Devizni rizik-devizna usklađenost aktive i pasive bilansa i vanbilansa

U svom poslovanju banke su izložene značajnim rizicima proizašlim iz mogućih gubitaka po bilansnim i vanbilansnim stavkama nastalim usljed promjene cijena na tržištu. Jedan od tih rizika je i devizni rizik (FX) koji nastaje kao rezultat promjena valutnih kurseva i/ili neusklađenosti nivoa aktive, pasive i vanbilansnih stavki u istoj valuti -individualna devizna pozicija ili svih valuta zajedno sa kojima banka posluje - ukupna devizna pozicija banke.

U cilju osiguranja primjene i provođenja opreznosnih principa kod obavljanja deviznih aktivnosti banaka, te smanjenja uticaja deviznog rizika na njihovu profitabilnost, likvidnost i kapital FBA je donijela Odluku o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom banaka kojom se regulišu minimalni standardi za donošenje i provođenje programa, politika i procedura za preuzimanje, praćenje, kontrolu i upravljanje deviznim rizikom.

Neusklađenost (razlika) između stavki koje se odnose na pojedinu stranu valutu u aktivni i pasivi bilansa i vanbilansu, predstavlja otvorenu deviznu poziciju (duga ili kratka) koja se može kretati samo u granicama minimalnih propisanih ograničenja obračunatih u odnosu na visinu osnovnog kapitala banke.²⁶

U cilju praćenja poštivanja propisanih ograničenja banke dnevno izvještavaju FBA. Na osnovu kontrole, praćenja i analize dostavljenih izvještaja, može se zaključiti da se banke pridržavaju propisanih limita i da obavljaju svoje FX aktivnosti u okvirima istih.

S obzirom da Centralna banka BiH funkcioniše kao valutni odbor i gdje je EURO valuta sidro valutnog odbora, u praksi banke nisu izložene deviznom riziku kada je u pitanju najznačajnija valuta EURO.

Prema stanju na dan 31. 03. 2007. godine na nivou bankarskog sistema u valutnoj strukturi aktive banaka učešće stavki u stranim valutama iznosilo je 20,4% ili 2,5 milijardi KM (na kraju 2006. godine 20,8% ili 2,4 milijarde KM). S druge strane, valutna struktura pasive bitno je drugačija, jer je učešće obaveza u stranoj valuti znatno veće i iznosi 53,0% ili 6,4 milijarde KM (na kraju 2006. godine 53,5% ili 6,2 milijarde KM).

U sljedećoj tabeli daje se struktura i trend finansijske aktive i obaveza i devizna pozicija za EURO kao najznačajniju valutu²⁷ i ukupno:

²⁶ Članom 8. Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banke propisana su ograničenja: za individualnu deviznu poziciju za EURO najviše do 30% osnovnog kapitala, a za ostale valute do 20%, i deviznu poziciju banke najviše do 30%.

²⁷ Izvor: Obrazac 5-Devizna pozicija.

Tabela 33 : Devizna usklađenost finansijske aktive i obaveza (EURO i ukupno)
-u milionima KM-

Opis	31.12.2006.				31.03.2007.				INDEX	
	EURO		UKUPNO		EURO		UKUPNO		EURO	UKUPNO
	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	Iznos	Učešće %	6/2	8/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>I. Finansijska aktiva</i>										
1. Novčana sredstva	1.335	21,5	1.876	27,2	1.450	22,12	1.938	26,75	109	103
2. Krediti	325	5,2	376	5,5	371	5,66	435	6,00	114	116
3. Krediti s val. klauzulom	4.434	71,4	4.507	65,3	4.654	71,01	4.771	65,84	105	106
4. Ostalo	117	1,9	138	2,0	79	1,21	102	1,41	67	74
Ukupno (1+2+3+4)	6.211	100,0	6.897	100,0	6.554	100,00	7.246	100,00	106	105
<i>II. Finansijske obaveze</i>										
1. Depoziti	3.951	68,5	4.576	71,1	4.048	68,03	4.761	71,00	102	104
2. Uzeti krediti	1.327	23,0	1.362	21,1	1402	23,56	1.437	21,43	106	106
3. Dep. i kred. s val. klauz.	284	4,9	284	4,4	271	4,55	272	4,06	95	96
4. ostalo	208	3,6	218	3,4	229	3,85	236	3,52	110	108
Ukupno (1+2+3+4)	5.770	100,0	6.440	100,0	5.950	100,00	6.706	100,00	103	104
<i>III. Vanbilans</i>										
1. Aktiva	16		20		16		85			
2. Pasiva	377		380		487		488			
<i>IV. Pozicija</i>										
Duga (iznos)	79		97		133		137			
%	7,3%		8,9%		11,6%		11,9%			
Kratka										
%										
Dozvoljena	30%		30%		30%		30%			
Manja od dozvoljene	22,7%		21,1%		18,4%		18,1%			

Ako se analizira struktura stranih valuta, u finansijskoj aktivi²⁸ dominantno je učešće EURO, s tim da je u 2007. godini povećano za gotovo tri indeksna poena i iznosi 76,7% ili 1,9 milijardi KM (na kraju 2006. godine 74,4% ili 1,8 milijardi KM), a u obavezama 88,3% (na kraju 2006. godine 89%), uz povećanje iznosa sa 5,5 milijardi KM na 5,7 milijardi KM.

Međutim, u obračun izloženosti FX riziku ulazi i iznos indeksiranih stavki aktive (kreditni) i obaveza²⁹, koji je posebno značajan u aktivi³⁰. Od ukupne finansijske aktive krediti ugovoreni s valutnom klauzulom čine najveći dio (65,8% ili 4,8 milijardi KM), s trendom rasta. Na ostale devizne stavke se odnosi 34,2% ili 2,5 milijardi KM, od toga na stavke u EURO 26,2% ili 1,9 milijardi KM, a ostale valute 7,9% ili 0,6 milijardi KM (na kraju 2006. godine krediti ugovoreni sa valutnom klauzulom u iznosu od 4,5 milijardi KM su imali učešće od 65,3%, a ostale stavke u EURO 25,8% ili 1,8 milijardi KM). Od ukupnih neto kredita 68,4% je ugovoreno s valutnom klauzulom, uglavnom u EURO (na kraju 2006. godine 69%).

Na drugoj strani struktura finansijskih obaveza uslovljava i determinira strukturu stavki finansijske aktive, za svaku valutu pojedinačno. U deviznim obavezama (6,7 milijarde KM) najveće učešće od 84,7% ili 5,7 milijardi KM imaju stavke u EURO (najviše depoziti), dok je učešće i iznos indeksiranih obaveza minimalan i iznosi 4,1% ili 0,3 milijarde KM (na kraju 2006. godine učešće obaveza u EURO bilo je 85,2% ili 5,5 milijardi KM, a indeksiranih obaveza 4,4% ili 0,3 milijarde KM).

²⁸ Izvor: Obrazac 5-Devizna pozicija: dio finansijske aktive (u stranim valutama denominirana u KM). Prema metodologiji, fin. aktiva se iskazuje po neto principu (umanjena za rezerve za kreditne gubitke).

²⁹ U cilju zaštite od promjena deviznog kursa banke ugovaraju određene stavke aktive (kreditni) i obaveza s valutnom klauzulom (propisom je dozvoljena samo dvosmjerna valutna klauzula).

³⁰ Finansijska aktiva koja uključuje stavke u stranoj valuti denominirane u KM i kredite s val. klauzulom.

Posmatrano po bankama i ukupno na nivou bankarskog sistema FBiH može se konstatovati da se izloženost banaka i sistema FX riziku u prvom kvartalu 2007.godine kretala u okviru propisanih ograničenja, i u odnosu na 2006. godinu je poboljšana, čemu je doprinijelo, između ostalog, i povećanje osnovnog kapitala od 9%, kao parametra u odnosu na koji se izračunava usklađenost devizne pozicije.

Sa 31. 03. 2007. godine dugu deviznu poziciju imalo je 18 banaka, a kratku pet, tako da je na nivou sistema iskazana duga devizna pozicija od 11,9% osnovnog kapitala banaka, što je za 18,1% manje od dozvoljene. Individualna devizna pozicija za EURO iznosila je 11,6% pri čemu su stavke finasijske aktive bile veće od finasijskih obaveza (duga pozicija).

Iako u uslovima funkcioniranja valutnog odbora banke nisu izložene deviznom riziku za najznačajniju valutu EURO, dužne su da se pridržavaju propisanih ograničenja za svaku valutu, kao i za ukupnu deviznu poziciju, te da dnevno upravljaju ovim rizikom u skladu s usvojenim programima, politikama, procedurama i planovima.

III. ZAKLJUČAK

Nakon što je konsolidacija i stabilizacija bankarskog sektora Federacije BiH dostigla zavidan nivo, naredne aktivnosti treba da budu usmjerene na dalji napredak i razvoj sistema. To pretpostavlja neprekidan angažman svih dijelova sistema, zakonodavnih i izvršnih vlasti kako bi se obezbijedilo stvaranje povoljnijeg ukupnog ekonomskog ambijenta što bi podsticajno djelovalo na banke i povratno, na privredu.

Za ostvarenje ovakvih ciljeva neophodno je dalje angažovanje institucija i organa u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH na:

- realizaciji zaključka parlamenta Federacije BiH o uspostavljanju bankarske supervizije na nivou države;
- okončanju procesa privatizacije dvije državne banke;
- iniciranju ubrzanja procesa izbora članova Upravnog odbora i menadžmenta FBA;
- zaokruživanje i dogradnja regulative za finasijski sektor, koja se odnosi na djelovanje, status i poslovanje mikrokreditnih organizacija, osiguravajućih društava, pretvorba Investicijske banke Federacije BiH d.d. Sarajevo u Razvojnu banku, preduzeća koja se bave lizingom itd.;
- ubrzanju provođenja ekonomskih reformi u realnom sektoru kako bi se dostigao nivo ostvaren u monetarnom i bankarskom sektoru;
- na osnovu dokumentovanih materijala stručno i profesionalno obrađenih u Udruženju banaka BiH, a putem Ministarstva finansija Federacije BiH, neophodno je ubrzano raditi na:
 - kontinuiranom dograđivanju zakonske regulative za bankarski sektor i finasijski sistem polazeći od Bazelskih principa i Evropskih bankarskih direktiva,
 - uspostavljanju posebnih sudskih odjela za privredu,
 - uspostavljanju efikasnijih postupaka izvršenja zaloga,
 - donošenju zakona o zaštiti povjerilaca i potpune odgovornosti dužnika,
 - donošenju zakona ili poboljšanju postojećih zakonskih propisa kojim se uređuje oblast sigurnosti i zaštite novca u banci i transportu.

Agencija za bankarstvo FBiH u narednom periodu će:

- nastaviti kontinuiran nadzor banaka off-site i on-site kontrolama, sa težištem na ograničenim-ciljanim kontrolama dominantnih rizičnih segmenata bančinog poslovanja, s ciljem da supervizija bude efikasnija i u tom smislu:
 - nastaviti sistematsko praćenje aktivnosti banaka na sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i unaprijeđivati saradnju sa drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
 - i dalje insistirati na kapitalnom jačanju banaka, posebno onih koje bilježe nadprosječan rast aktive,
 - kontinuirano nastaviti nadzirati banke u kojima je koncentrisan veliki iznos štednje i drugih depozita, a u cilju zaštite deponenata,
 - raditi, kao i do sada, na dogradnji podzakonske regulative, polazeći od Bazelskih principa i Evropskih direktiva kao dio priprema za priključivanje BiH Evropskoj uniji,
 - održati kontinuitet kontrole platnog prometa,
 - uspostavljati i širiti saradnju sa supervizorskim autoritetima u zemljama iz kojih su investitori prisutni u bankarskom sektoru FBiH, kao i s drugim zemljama u cilju što efikasnije supervizije;
 - unapređivati saradnju s Udruženjem banaka po svim segmentima bankarskog poslovanja, organizovanje savjetovanja i pružanje stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative za bankarstvo, itd;
- kontinuirano operativno usavršavanje informacionog sistema koji će omogućiti rano upozoravanje i preventivno djelovanje u otklanjanju slabosti u poslovanju banaka;
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova;
- okončati proces preostalih privremenih uprava i ubrzati postupak likvidacija na osnovu zaključka Upravnog odbora od 29. 03. 2006. godine.

Kao najbitniji dio sistema, banke bi trebale koncentrisati aktivnosti na:

- daljnje kapitalno jačanje, srazmjerno rastu aktive i rizika, većoj profitabilnosti, solventnosti, dosljednijoj primjeni usvojenih politika i procedura u sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, i sigurnosti i zaštiti novca u banci i transportu, a u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima;
- jačanje internih kontrola i internih revizija koje će biti potpuno neovisne u radu;
- stalno unapređivati i srađivati s Udruženjem banaka po pitanju stručnog osposobljavanja, izmjene svih zakonskih propisa koji su postali ograničavajući faktor u razvoju banaka, uvođenju novih proizvoda, naplati potraživanja i aktivno uključivanje u formiranje jedinstvenog registra neurednih dužnika-pravnih i fizičkih lica;
- redovno i ažurno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita i Jedinstvenom Centralnom registru računa kod Centralne banke BiH.

PRILOZI

PRILOG 1.....	Osnovni podaci o bankama u F BiH
PRILOG 2.....	Bilans stanja banaka po šemi FBA
PRILOG 3.....	Štednja stanovništva u bankama F BiH
PRILOG 4.....	Izveštaj o kretanju aktive bilansa i vanbilansnih rizičnih stavki
PRILOG 5.....	Bilans prihoda i rashoda banaka
PRILOG 6.....	Izveštaj o stanju i adekvatnosti kapitala
PRILOG 7.....	Podaci o zaposlenim u bankama F BiH

PRILOG 1

Banke u Federaciji Bosne i Hercegovine - 31.03.2007.					
Br.	BANKA	Adresa		Telefon	Direktor
1	ABS BANKA dd - SARAJEVO	Sarajevo	Trampina 12/VI	033/277-060, fax:667-674	ZUKIĆ ADNAN
2	BOSNA BANK INTERNATIONAL dd - SARAJEVO	Sarajevo	Trg djece Sarajeva bb	033/275-100, fax:472-159	AMER BUKVIĆ
3	BOR BANKA dd - SARAJEVO	Sarajevo	Obala Kulna bana 18	033/663-500, fax:278-550	HAMID PRŠEŠ
4	HERCEGOVAČKA BANKA dd MOSTAR	Mostar	Kneza Domagoja bb.	036/332-901, fax:332-908	Privr.upravitelj - Stjepan Jovičić - 19.12.2006.
5	HVB CENTRAL PROFIT BANKA d.d. - SARAJEVO	Sarajevo	Zelenih beretki 24	033/533-688, fax:532-319	ALEXANDER ZSOLNAI
6	HYPO ALPE-ADRIA-BANK dd - MOSTAR	Mostar	Kneza Branimira 2b	036/444-200, fax:444-235	PETAR JURČIĆ
7	INVESTICIJSKA BANKA FEDERACIJE BIH	Sarajevo	Faromlinska bb	033/277-900, fax:668-952	RAMIZ DŽAFEROVIĆ
8	INVESTICIONO-KOMERCIJALNA BANKA dd - ZENICA	Zenica	Trg B&H 1	032/401-804, fax:246-187	ENIS CRNALIĆ
9	KOMERCIJALNO-INVESTICIONA BANKA DD V.KLADUŠA	V.Kladuša	Ibrahima Mrzljaka 3.	037/771-253, fax:772-416	HASAN PORČIĆ
10	LT GOSPODARSKA BANKA dd - SARAJEVO	Sarajevo	Ferhadija 11	033/444-605, fax:665-457	DRAGO BILANDŽIJA
11	NLB TUZLANSKA BANKA dd - TUZLA	Tuzla	Maršala Tita 34	035/259-259, fax:250-596	ALMIR ŠAHINPAŠIĆ
12	POŠTANSKA BANKA BIH - SARAJEVO	Sarajevo	Branilaca Sarajeva 20/XI	033/212-993, fax:210-007	Privr.upravitelj - Čamil Klepo - 16.10.2006.
13	PRIVREDNA BANKA SARAJEVO dd - SARAJEVO	Sarajevo	Alipašina 6	033/277-700, fax:277-798	Privr.upravitelj - Maruf Burnazović - 17.07.2006.
14	PROCREDIT BANK dd - SARAJEVO	Sarajevo	Emerika Bluma 8.	033/250-950, fax:250-971	PETER MÖLDERS
15	RAIFFEISEN BANK dd BIH - SARAJEVO	Sarajevo	Dantijela Ozme 3	033/287-100, fax: 213-851	MICHAEL MÜLLER
16	TURKISH ZIRAAT BANK BOSNIA dd - SARAJEVO	Sarajevo	Ferhadija 29	033/254-050, fax: 254-051	KENAN BOZKURT
17	UNA BANKA dd - BIHAĆ	Bihać	Bosanska 25	037/322-400, fax: 322-331	Privr.upravitelj - Stjepan Blagović - 01.05.2005.
18	UNICREDIT ZAGREBAČKA BANKA dd - MOSTAR	Mostar	Kardinala Steplca bb	036/312-121, fax:312-123	BERISLAV KUTLE
19	UNION BANKA dd - SARAJEVO	Sarajevo	Dubrovačka 6	033/561-000, fax: 201-567	ESAD BEKTEŠEVIĆ
20	UPI BANKA dd - SARAJEVO	Sarajevo	Obala Kulna bana 9a.	033/497-555, fax:497-589	ALMIR KRKALIĆ
21	VAKUFSKA BANKA dd - SARAJEVO	Sarajevo	M. Tita 13.	033/280-100, fax: 663-399	AMIR RIZVANOVIĆ
22	VABA BANKA d.d. - SARAJEVO	Sarajevo	Kolodvorska 5.	033/251-620; fax: 205-257	ISMET KUMALIĆ
23	VOLKSBANK BH dd - SARAJEVO	Sarajevo	Fra Andela Zvizdovića 1	033/295-601, fax:295-603	REINHOLD KOLLAND

BILANS STANJA BANAKA U FBiH PO ŠEMI FBA

AKTIVNI PODBILANS

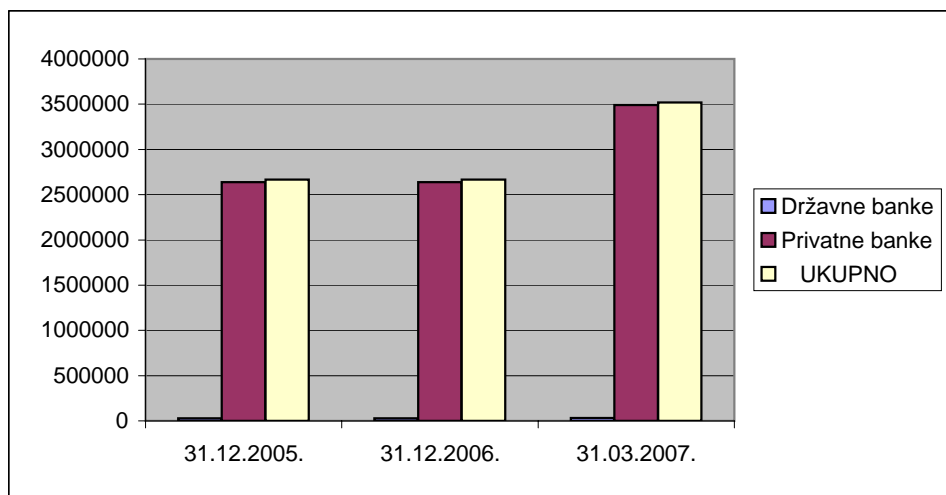
000 KM

R.br.	O P I S	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.
	A K T I V A			
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	3.533.700	4.287.723	4.504.341
1a	Gotov novac i nekamatonski računi depozita	1.167.310	1.514.758	1.519.805
1b	Kamatonski računi depozita	2.366.390	2.772.965	2.984.536
2.	Vrijednosni papiri za trgovanje	13.625	41.121	56.949
3.	Plasmani drugim bankama	68.811	105.390	83.981
4.	Kreditni, potraživanja po poslovima lizinga i dospjela potraživanja	5.545.077	6.820.154	7.275.746
4a	Kreditni	5.326.708	6.609.122	7.035.393
4b	Potraživanja po poslovima lizinga	192	180	177
4c	Dospjela potraživanja po kreditima i poslovima lizinga	218.177	210.852	240.176
5.	Vrijednosni papiri koji se drže do dospijeha	6.385	4.801	5.160
6.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	275.276	314.012	318.885
7.	Ostale nekretnine	31.361	27.659	27.111
8.	Investicije u nekonsolidovana povezana preduzeća	28.750	27.679	29.150
9.	Ostala aktiva	154.222	168.922	163.830
10.	MINUS:Rezerve za potencijalne gubitke	278.499	298.281	314.218
10a	Rezerve na stavke pozicije 4. Aktive	260.155	287.561	302.630
10b	Rezerve na pozicije Aktive osim pozicije 4.	18.344	10.720	11.588
11.	UKUPNA AKTIVA	9.378.708	11.499.180	12.150.935
	O B A V E Z E			
12.	Depoziti	6.864.048	8.379.322	8.831.096
12a	Kamatonski depoziti	6.114.978	7.529.517	8.004.144
12b	Nekamatonski depoziti	749.070	849.805	826.952
13.	Uzete pozajmice - dospjele obaveze	8.308	7.802	7.486
13a	Stanje dospjelih, a neisplaćenih obaveza			
13b	Stanje neizmirenih - pozvanih za plaćanje vanbilansnih obaveza	8.308	7.802	7.486
14.	Uzete pozajmice od drugih banaka	2.912	2.890	2.910
15.	Obaveze prema vladi			
16.	Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	1.152.910	1.420.944	1.521.098
16a	sa preostalim rokom dospijeha do jedne godine	241.955	196.381	181.506
16b	sa preostalim rokom dospijeha preko jedne godine	910.955	1.224.563	1.339.592
17.	Subordinisani dugovi i subordinisane obveznice	132.429	145.079	150.126
18.	Ostale obaveze	201.384	315.050	346.742
19.	UKUPNE OBAVEZE	8.361.991	10.271.087	10.859.458
	K A P I T A L			
20.	Trajne prioritetne dionice	26.280	30.180	30.180
21.	Obične dionice	773.205	858.610	873.360
22.	Emisiona ažia	29.975	71.130	71.130
22a	na trajne prioritetne dionice	532	8.332	8.332
22b	na obične dionice	29.443	62.798	62.798
23.	Neraspoređena dobit i rezerve kapitala	130.440	172.581	254.522
24.	Kursne razlike	0	0	0
25.	Ostali kapital	56.817	95.592	62.285
26.	UKUPNI KAPITAL (20. do 25.)	1.016.717	1.228.093	1.291.477
27.	UKUPNE OBAVEZE I KAPITAL (19 +26)	9.378.708	11.499.180	12.150.935
	PASIVNI I NEUTRALNI PODBILANS	680.040	641.164	637.263
	UKUPNA BILANSNA SUMA BANAKA	10.058.748	12.140.344	12.788.198

NOVA ŠTEDNJA STANOVNIŠTVA PO PERIODIMA

000 KM

	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.
Državne banke	26.886	26.886	30.660
Privatne banke	2.638.391	2.638.391	3.489.094
UKUPNO	2.665.277	2.665.277	3.519.754

**KLASIFIKACIJA AKTIVE I VANBILANSNIH RIZIČNIH STAVKI
na dan 31.03.2007. godine**

- AKTIVNI BILANS -

000 KM

Red. br.	STAVKE AKTIVE BILANSA I VANBILANSA	K L A S I F I K A C I J A					UKUPNO
		A	B	C	D	E	
1.	Kratkoročni krediti	1.146.861	286.712	13.541	1.188		1.448.302
2.	Dugoročni krediti	4.774.327	643.771	109.072	60.095	3	5.587.268
3.	Ostali plasmani	67.891	678	361	149		69.079
4.	Obračunata kamata	31.854	9.361		1		41.216
5.	Dospjela potraživanja	102.836	46.738	20.341	66.401	0	236.316
6.	Potraživanja po plaćenim garancijama	382	0	0	3.478	0	3.860
7.	Ostala aktiva	5.070.969	4.619	2.019	1.485	20	5.079.112
8.	STAVKE AKTIVE BILANSA UKUPNO:	11.195.120	991.879	145.334	132.797	23	12.465.153
9.	a) Plative garancije	232.706	46.690	648	82		280.126
	b) Činidbene garancije	401.354	93.141	159	233		494.887
10.	Nepokriveni akreditivi	87.758	12.492	299			100.549
11.	Neopozive kreditne obaveze	991.196	61.235	2.501	407	5	1.055.344
12.	Ostale potencijalne obaveze	4.237	133				4.370
13.	STAVKE VANBILANSA UKUPNO:	1.717.251	213.691	3.607	722	5	1.935.276
14.	UKUPNO STAVKE BILANSA I VANBILANSA (8 + 13)	12.912.371	1.205.570	148.941	133.519	28	14.400.429
15.	Opšti kred.rizik i Potencijalni kred.gubici (r.br.14 X % gubitaka)	159.619	89.017	35.856	76.537	27	361.056
16.	Već formirane Opšte rezerve (A) i Posebne rezerve (B,C,D,E)	159.365	89.018	35.856	78.545	27	362.811
17.	VIŠE (MANJE) formiranih rezervi (R.br.16. - R.br.15.) + ili -	-254	1	0	2.008	0	1.755

BILANS USPJEHA

000 KM

ELEMENTI	OSTVARENO 31.03. 2006.		OSTVARENO 31.03.2007.		INDEX 4 : 2
	Iznos	učešće u ukupnom prihodu	Iznos	učešće u ukupnom prihodu	
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
Prihod od kamata	142.804	93%	188.609	90%	132
Kamatni troškovi	52.249	34%	72.741	35%	139
Neto kamatni prihodi	90.555	59%	115.868	55%	128
Prihod od naknada i ostali operativni prihodi	63.925	41%	93.397	45%	146
UKUPNI PRIHOD	154.480	100%	209.265	100%	135
TROŠKOVI					
Rezerve za potencijalne gubitke	29.382	19%	39.016	19%	133
Troškovi plaća i doprinosa	42.960	28%	49.798	24%	116
Troškovi fiksne aktive i režije	25.073	16%	29.277	14%	117
Ostali troškovi	28.476	18%	36.120	17%	127
UKUPNI TROŠKOVI (bez kamata)	125.891	81%	154.211	74%	122
NETO PRIHOD PRIJE POREZA	28.589	19%	55.054	26%	193
Porez na prihod	0		0		
NETO PRIHOD	28.589	19%	55.054	26%	193

**UPOREDNI PREGLED O STANJU I ADEKVATNOSTI KAPITALA
AKTIVNI POBBILANS**

u 000 KM

Poz.	O P I S	12./2005.	12./2006.	03./2007.
1	OSNOVNI KAPITAL BANKE			
1.a.	Dionički kapital, rezerve i dobit			
1.1.	Dionički kapital - obične i trajne priorit.nekumulat. dionice -novčane uplate	784.085	873.390	888.140
1.2.	Dionički kapital - obične i trajne priorit.nekumulat. dionice -uložene stvari i prava	12.550	12.550	12.550
1.3.	Iznos emisionih ažia ostvarenih pri uplati dionica	29.975	71.130	71.130
1.4.	Opšte zakonske rezerve (rezerve propisane zakonom)	41.801	61.228	61.178
1.5.	Ostale rezerve koje se ne odnose na procjenu kvaliteta aktive	49.583	86.990	102.806
1.6.	Zadržana – neraspodijeljena dobit iz prethodnih godina	76.939	93.543	165.830
1.a.	UKUPNO (od 1.1. do 1.6.)	994.933	1.198.831	1.301.634
1.b.	Odbitne stavke od 1.a.			
1.7.	Nepokriveni gubici prenešeni iz prethodnih godina	34.741	62.603	68.356
1.8.	Gubitak iz tekuće godine	26.376	6.397	1.249
1.9.	Knjigovodstvena vrijednost vlastitih (trezorskih) dionica u posjedu banke			
1.10.	Iznos nematerijalne imovine	41.424	40.105	40.342
1.b.	UKUPNO (od 1.7. do 1.10.)	102.541	109.105	109.947
1.	IZNOS OSNOVNOG KAPITALA: (1.a.-1.b.)	892.392	1.089.726	1.191.687
2	DOPUNSKI KAPITAL BANKE			
2.1.	Dionički kapital - obične i trajne priorit.kumulat. dionice -novčane uplate	2.850	2.850	2.850
2.2.	Dionički kapital - obične i trajne priorit.kumulat. dionice -uložene stvari i prava	0	0	0
2.3.	Opšte rezerve za kreditne gubitke na kategoriju A – Dobra aktiva	119.163	150.327	159.365
2.4.	Iznos obračunate dobiti u tekućoj godini revidirane i potvrđene eksternom revizijom	43.423	84.982	
2.5.	Iznos dobiti za koju je FBA izdala rješenje o privremenoj obustavi raspodjele	0	0	0
2.6.	Iznos subordinisanih dugova najviše 50% iznosa Osnovnog kapitala	126.632	139.251	144.296
2.7.	Hibridne konvertibilne stavke - najviše do 50% iznosa Osnovnog kapitala	0	0	0
2.8.	Iznos stavki-obaveza trajnog karaktera bez obaveze za vraćanje	5.797	5.828	5.830
2.	IZNOS DOPUNSKOG KAPITALA: (od 2.1. do 2.8.)	297.865	383.238	312.341
3	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA BANKE			
3.1.	Dio uloženog dioničkog kapitala koji je po ocjeni FBA primljena, a precjenjena vrij.	0	0	0
3.2.	Ulozi u kapital drugih pravnih lica koji prelaze 5% visine Osnovnog kapitala banke	17.235	17.236	17.236
3.3.	Potraživanja od dioničara sa znač. glas.pravom - odobrena suprotno propisima	0	0	0
3.4.	VIKR prema dioničarima sa znač. glas. pravom u banci bez saglasnosti FBA	0	0	0
3.	IZNOS ODBITNIH STAVKI OD KAPITALA BANKE: (od 3.1. do 3.4.)	17.235	17.236	17.236
A	IZNOS NETO KAPITALA BANKE (1.+2.-3.)	1.173.022	1.455.728	1.486.792
B.	RIZIK PONDERISANE AKTIVE I KREDITNIH EKVIVALENATA	6.681.510	8.281.695	8.840.238
C.	STOPA NETO-KAPITALA (ADEKVATNOSTI KAPITALA) (A.:B.) X 100	17,6%	17,6%	16,8%

BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA PO BANKAMA

R.b.	BANKA	31.12.2005.	31.12.2006.	31.03.2007.
1	ABS BANKA dd SARAJEVO	290	297	313
2	BOSNA BANK INTERNATIONAL dd Sarajevo	85	104	109
3	BOR BANKA dd SARAJEVO	37	40	41
4	HVB CENTRAL PROFIT BANKA dd SARAJEVO	451	476	480
5	CBS BANK dd SARAJEVO	130		
6	HERCEGOVACKA BANKA dd MOSTAR	99	98	98
7	HYPO ALPE ADRIA BANK dd MOSTAR	431	492	516
8	INVESTICIJSKA BANKA FBiH SARAJEVO	75	84	92
9	INVESTICIONO KOMERCIJALNA BANKA dd ZENICA	165	163	162
10	KOMERCIJALNO INVESTICIONA BANKA dd VELIKA KLADUŠA	63	66	66
11	LT GOSPODARSKA BANKA BANKA dd SARAJEVO	186	196	197
12	LJUBLJANSKA BANKA dd SARAJEVO	62		
13	NLB TUZLANSKA BANKA dd TUZLA		479	479
14	TUZLANSKA BANKA dd TUZLA	332		
15	PROCREDIT BANK dd SARAJEVO	430	595	679
16	POŠTANSKA BANKA dd SARAJEVO	63	63	66
17	PRIVREDNA BANKA dd SARAJEVO	190	170	169
18	RAIFFEISEN BANK BH dd SARAJEVO	1.195	1.348	1.405
19	TURKISH ZIRAAT BANK dd SARAJEVO	95	108	111
20	UNA BANKA dd BIHAĆ	58	61	60
21	UNION BANKA dd SARAJEVO	180	175	184
22	UPI BANKA dd SARAJEVO	208	233	235
23	UNI CREDIT ZAGREBACKA BANKA BH dd MOSTAR	790	840	837
24	VAKUFСКА BANKA dd SARAJEVO	167	175	176
25	VABA BANKA dd SARAJEVO		58	63
26	VOLKSBANK BH dd SARAJEVO	233	285	295
	UKUPNO	6.015	6.606	6.833